Do not destroy.
Pictures of Executive 1976
Finances 1973-77
4 yrs.
Bingo 1969-73

ПРОМІНЬ

50 ЛІТТЯ

Second Class Mail Registration Number 1925

ПРОМІНЬ
РІК XVIII. ГРУДЕНЬ, 1977 Ч. 12
Виходить раз у місяць
Видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ
Редагує Редакційна Колегія
Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

PROMIN
No. 12 DECEMBER, 1977 VOL. XVIII
Monthly Publication
Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
Edited by Editorial Committee
NATALIA KOHUSKA — Editor

Передплата в Канаді	$8.00
Передплата до інших країн	8.00
Поодиноке число	.80

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

Subscription in Canada	$8.00
Subscription in other countries	8.00
Single copy	.80

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B. Winnipeg, Man. R2W 3R4

В ЦІМ ЧИСЛІ:

Т. Горохович — Завдання української жінки у вільному світі та в Україні ... 1
Ювіл. З'їзд Союзу Українок ... 3
Н. Кібець — Людина, мистець, борець ... 6
Стефанія Пауш — Тепер, Василю, наша черга ... 9
Н. Когуська — Дорогами нашого 50-ліття ... 12
"Student" — Leonid Plyushch ... 15
O. Cyhanenko — Ukrainian Pride and Tradition ... 16
Для дітей ... 17
Г. Михальчук — Курс ткання українських рушників у Бенфі ... 18
На будову музею ... 19
О. Бойчук — Відійшла заслужена громадянка ... 21
Квіти незабутнім ... 22
Громадська хроніка ... 24
Українська вишивка ... 25
Річні звіти ... 26
Довкола дому ... 32
Про закон в асекурації ... 33

УЧИТЕЛІ і ВИХОВНИКИ!

Чи Ви вже познайомлені з цими посібниками для навчання української мови? Коли ні, то зробіть це негайно. Учителі рідних шкіл, які почали навчати школярів мови з цього підручника є дуже вдоволені вислідом.

НА ОБКЛАДИНЦІ — Мистецький рисунок Марії Прокопів, Едмонтон.

Підручники опрацювала досвідчена учителька державної і рідної школи. Методично він найбільше сьогодні відповідає тим школярам, які приходять до школи зі слабим знанням української мови.

Перша частина — „Осінь". Крім лекцій в ній є порадник учителям в обидвох мовах — українській і англійській, як проводити лекції. Друга частина „Зима" продовження першої є в продажі. Ціна по $2.00 за примірник.

Третя частина „Весна і літо" разом — продовження другої, яка дає початковий курс розмовний. Цей посібник майже подвійного числа сторінок — 75 ст. друку, інструкції для учителів і словник нових слів — ціна $2.50. Можна замовити всі три разом, або поодиноко.

Замовлення разом з грішми посилайте на адресу:

UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL OF CANADA
9 St. Johns Ave.
Winnipeg, Manitoba

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ПРОМІНЬ

VOL. XVIII ГРУДЕНЬ, 1977 ЧИСЛО 12

Завдання українки у вільному світі та в Україні

Життя наше серед чужого моря загрожує і нам самим і найбільше нашим дітям асиміляцією, тобто відчуженням, а згодом і повним відходом від українського народу. Тому нашим найпершим обов'язком, як матерів зосередити всі наші зусилля над вихованням наших дітей, внуків на українців. Що значить виховувати на українців? Це прищеплювати їм любов до нашої церкви, нашої культури, мови, мистецтва, нашого українського погляду на світ і життя.

Першою ознакою національного виховання буде те, що ми матері, чи бабуні говоритимемо до своїх дітей і внуків по-українському. Це має велике значення, бо мова — це те джерело, з якого пливе почування і уявлення дитини про все українське. Без мови не може бути ніхто справжнім українцем в повному значенні цього слова.

Щоб дитина могла добре опанувати українську мову, вона повинна ходити до української школи. Нашим обов'язком — матерів і бабунь — допомогти дітям засвоювати українознавство — історію, катехізм, географію та культуру нашого народу. Треба не тільки говорити з ними по-українському, але й допомагати їм у виконанні шкільних завдань, читати з ними українські книжки, ходити з ними на українські імпрези, розмовляти з ними про різні події, пригоди з українського життя, щоб наблизити їм те все, що в'яже дітей з Рідною Країною.

Багато поможе нам у наших завданнях національного виховання те, що ми будемо плекати в наших домах українську культуру. Крім мови, дбаймо про те, щоб у нас були картини українських малярів, була обов'язково ікона, рушник, вишивка, щоб були українські книжки, платівки з українськими піснями, не може бракувати у наших домах української газети, зокрема дитячого журнала.

Особливо важливим є те, щоб ми у домах наших плекали наші традиції, щоб не засмічувати їх різними чужими додатками, невластивими звичаями нашого народу. Спомини дитинства у рідній хаті, коли вони в'яжуться із гарними хвилинами святкування Свят-Вечора, Великодня, Зелених Свят та багатьох інших моментів — це ті чарівні сили, які дають дітям українські почуття і уявлення про український світ. Тож не занедбуймо щоб вони народжувалися у душах та уявленнях наших дітей.

Участь у громадському житті. Але не вистане нам тільки домашнє виховування. Навіть найкраще родинне виховання не може обійтися без доброго позахатнього, громадського середовища, бо дитина потребує товариства. Їй треба школи, дитячої чи молодечої організації, де б вона знаходила товариство для співжиття, для гри, забави, для змагань за якнайкращий вияв свого таланту чи характеру. Тому жінки повинні активізуватися коло організації українських шкіл, церков, товариств. І сама жінка потребує для себе товариства, де б вона могла бути корисною для інших, де б могла вибитися своїм вмінням, талантом. Жінка мусить читати, вчитися навіть у старшому віці, бо у нашому часі стільки всього нового, що без читання, науки, ми б залишилися дуже далеко позаду від своїх дітей. А це веде до відчуження дітей і батьків. Тому користаймо з вечірніх курсів для дорослих, з різних імпрез, читацьких гуртків, викладів тощо. Ідімо в крок з поступом у світі.

Ширення доброго імени України поміж чужинцями.

Кажуть, що кожний українець — українка закордоном — це амбасадори України. І це правда! Наша культурна поведінка, наша культура, наше знання приносить добру опінію не тільки нам особисто, але в першу чергу нам — як народові. Тому поведінка наша — це не приватна наша справа. Треба нам також реаґувати на всі прояви непоінформованости чужинців про справи України. Знаємо, як нас мішають з москалями, як нас часто знецінюють, уважають нас провінцією Московщини. Треба на все це реаґувати, освідомлювати непоінформованих. Багато в цьому робити можуть також і наші діти та молодь, вони це виконують, якщо мають знання та відвагу. Ми старші повинні їм помогти виробити цю відвагу в собі. Розмови з чужинцями про проблеми України, добрі сусідські зв'язки, приязнь з нашими співгромадянами можуть прихилити великою мірою опінію світу для потреб України, нашої національної справи.

Не біймося реагувати на всілякі прояви непоінформованости чужинців про історію, сучасне нашого народу. Поправляймо чужинців, коли вони помиляються, не будьмо байдужі.

Найважливіші завдання українки в Україні

Куди складніші й вагоміші завдання українки на Рідній Землі. Там вона не має тих можливостей, що ми тут, живучи у вільних країнах. Хоча життя серед чужого моря дуже загрозливе, але все ж таки ми маємо свободу робити з нашими дітьми все можливе, щоб їх зберегти для нашого народу. В Україні виховує дітей держава, школа, ціла система наставлена на те, щоб їх виховати безбожними, безнаціональними, совєтськими безбатченками. Тому нашим сестрам в Україні треба ще більшої духової сили, завзяття як нам. Вони повинні б зберігати себе фізично, залишатися на нашій рідній землі. Матері там повинні думати про те, щоб ні їх, ні їхніх дітей не вивозили десь у далекі землі Сибіру. А це можливе тільки тоді, коли вони будуть і характерними і розсудливими одночасно. Їм треба освіти, знання культурної спадщини нашого народу, щоб вони могли встоятися перед русифікацією. Поможуть молодшим поколінням ще ті рештки старших жінок, які пам'ятають життя українок перед 2-гою світовою війною. Вони можуть багато розповісти, утвердити в них правильні уявлення про те, яким є життя у вільних країнах.

Українка в Україні повинна пізнавати всі скарби, що їх має наша земля, правильно їх оцінювати і на них вчити своїх дітей любови справжніх вартостей українства. У музеях, в т. зв. заповідниках багато є цих скарбів, треба їх знати, розуміти.

Та говорити про завдання українки в Україні, це теоретичні міркування. Наше життя дуже відмінне від їхнього, а контакти наші з ними такі слабі, майже ніякі.

Загально сказавши, нам українкам треба зберегти добро, що його передали нам у спадщині наші предки, а яке зберігається у нашій духовості, в культурі, його побільшити і передати майбутнім поколінням. Це наш святий обов'язок. Передати їх зможемо, виховуючи дітей власним прикладом, защіплюючи в їхні душі те багатство, що його звемо щастям. А щастя — це ж нічого іншого як — моральна чистота, фізичне здоров'я і багате психічне життя, що його дають правильні, ідейні уявлення про Бога, світ і життя людини.

Т. Горохович

ПРЕСОВИЙ КОМУНІКАТ Ч. 31

(ІС СКВУ) — 29-го серпня ц.р. в Гонолулу, Гаваї, розпочався 6-ий Світовий Конґрес Психіятрів. У зв'язку з цим, Комісія Прав Людини СКВУ звернулася до Президії Конференції з проханням ухвалити резолюцію проти зловживання психіятрії в СССР, як засобу репресії проти оборонців прав людини. В своїй телеграмі Комісія Прав Людини прохає учасників конференції встановити міжнародню комісію для розслідження поодиноких випадків зловживання психіятрії. Також прохається учасників домагатися звільнення Зіновія Красівського, Миколи Плахотнюка, Йосипа Терелі й Семена Глузмана, які перебувають у психіятричних в'язницях в СССР.

Комісія Прав Людини теж переслала до Президії конференції звернення в обороні Йосипа Терелі датоване 1-им червня ц.р., одержане від ділової комісії для обсліджування використовування психіятрії в політичних цілях. В склад комісії входять В. Бахмін, І. Каплун, А. Подрабінек і Ф. Серебров.

У конференції беруть участь українські психіятри — члени Українського Лікарського Товариства Північної Америки.

СЕМІНАР, ЗАМІСТЬ З'ЇЗДУ

Заплянований Пров. З'їзд Союзу Українок у Манітобі відбувся 11 листопада 1977 року, в залі Катедри Пресв. Тройці у Вінніпеґу.

З уваги на те, що цього року відбувся ювілейний З'їзд у Саскатуні, рішено було відбути тепер семінар. Відбувся він формою панелевих дискусій на такі актуальні теми. 1) Придбання нових членів до організації. 2) Рідні школи і чим відділи можуть бути помічними. 3) Культ-освітня праця по відділах. 4) Що відділи сподіваються від Пров. Екзекутиви.

Це були чотири панельних дискусії, в яких обговорено ряд актуальних питань для активізації поодиноких ділянок організаційної праці.

Мудро говорити легше, ніж дати мудру пораду, але важче самому робити мудро.

(Ф. Платон)

Не той мудрий, хто багато говорить, а той, хто багато добра робить.

(Мендер)

Люди є так довго творчі, як довго вони релігійні.

(Ґете)

ВЕЛИЧАВИЙ УСПІХ ЮВІЛЕЙНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

(Продовження)

Марія Вакалюк — голова Пров. Екзекутиви на Брит. Колюмбію

З великою приємністю сьогодні — в 50-річчя Союзу Українок Канади — я складаю привіт цьому Ювілейному З'їздові в імени Пров. Екзек. на Бр. Колюмбію, вітаю дорогих делегаток та всіх учасниць!

Знаємо з власного переживання, що праця в організації дуже виснажувала працівниць деколи, одначе вони не чули втоми, не зважали на невигоди, — їх гріла любов до свого діла, до своєї організації. Вони горнулися до неї, та своїм прикладом і своєю енергією ще й інших за собою вели і виходили у тій праці на чільні місця.

Цю велику працю пророблену почерез 50 років ніколи ніхто не зможе зрахувати й передати цифрами, бо вона велася „не для тієї слави", по словам Тараса Шевченка, тільки з по чуттям патріотичного обов'язку, з любови до свого народу.

Сьогодні з тих скромних початків зродилась за 50 років велика організація — „Союзу Українок Канади", широко відома — якої ідейний вплив промінює на всю українську спільноту в вільному світі. А прихильна постава до Союзу Українок Канади та добра думка про її працю зі сторони як української громадськости, так і англомовного світу є виявом, який великий вклад праці вона дала у суспільне життя цієї країни.

Чи вдасться нам зробити спільно перегляд нашої праці за минулих 50 років, розглянути наші успіхи та недостачі і їх причини, подумати над тим, як має йти далі наше життя та найважніше — як пристосувати нашу дальшу працю, щоб зацікавити наше молоде покоління? Бо наші завдання далеко ще не закінчені. Наші успіхи тим більше зобов'язують нас до діяльности в майбутньому. Й на цій обраній дорозі ми не сміємо залишитися глухими на поклик наших братів і сестер в Україні, що так потребують нашої помочі. Хай наш прапор, з яким ми відкривали наш Ювілейний З'їзд буде тим зовнішним, видимим знаком ідей і почувань, які оживляли наші змагання пробуджували наші душі і тримали нас у чуйності по сьогоднішний день.

З великою радістю складаю найсердечнішу подяку проводам — тим далеко-зрілим членкам, котрі посвячували себе всеціло в праці — творили цінності, національні ,організаційні, куль-

Зліва направо — д-р Савеля Стечишин, голова Пров. Екзекутиви пані Емілія Табашнюк, Блаж. Митрополит Андрей, поруч нього, частинно видно, пані Леся Хорош.

CANADA

PRIME MINISTER · PREMIER MINISTRE

I am pleased to extend my warmest greetings to all members of the Ukrainian Women's Association of Canada as you celebrate your Golden Jubilee.

It is Canada's good fortune that her people have come and will continue to come from many lands, bringing their traditions and values with them. As much as possible, we wish to preserve the rich cultural diversity brought to Canada in this way and to encourage Canadians to share and prize this cultural richness.

We also wish to uphold similar rights of people around the world. Our deep concern for human rights is indicated in one very important way by our active participation in encouraging all the signatories to live up to their undertakings as outlined in the Helsinki Final Act. During the review meeting this year, the Canadian Government will continue to press all participants to act according to the obligations accepted in 1975. You may be assured that we remain deeply committed to promoting the well-being of all people.

Please accept my best wishes for a very successful Convention.

Pierre Elliott Trudeau

Ottawa,
1977.

турні... та збагатили українську скарбницю в Канаді.

Сьогодні наші членки беруть повну участь у житті Канади і свого народу. Союз Українок Канади знаний і в не-українському світі, як член „Національної Ради Канадійського жіноцтва"; знаний й поза ,Канадою своєю участю в „Інтернаціональній Раді Жінок", де наші членки є на позиціях в проводі. І тому в цю врочисту хвилину нашого ювілею ми радіємо нашими досягненнями — за що ми глибоко вдячні нашим піонеркам провідницям та всьому членству. Хай і надалі провадить нас Боже Провидіння, хай додасть нам сил вести далі нашу працю, хоч можливо і новими способами, за збереження української національности, за збереження нового покоління, щоб воно залишилося при українстві а не пірнуло в чужому морі. Наші завдання не скінчилися на дотеперішних досягненнях. Ця праця мусить іти під кличами: За нашу рідну Українську Греко-Православну Церкву; за рідну мову; за рідні традиції і звичаї; за українську дітвору; за українську молодь; за наше майбутнє!

По цім секретарка центральної управи Союзу пані Стефанія Пауш відчитала ряд змістовних привітів урядів Канади — федерального і провінційного, різних організацій, відділів та поодиноких заслужених осіб, які не могли приїхати.

Дальшу програму вечора театральної залі заповнювала сумківська молодь своїми виступами. Гурт молоді — хлопці і дівчата збирались дебудь в гурток серед публики, часом сідали на хідниках і співали народніх пісень. Це молодь так званого „села", яке під керівництвом Рома-Онуфрійчука прибуло з оселі „Зелений Гай" і своїми неформальними виступами співу вносила багато своєрідного чару.

Старший СУМК з Саскатуну поставив жарт на одну дію — „Пригода з штанами". Слідувало дві окремих сценки молодших відділів СУМК — відділ з Витков вивів сцену „Заклятий млин", а відділ з Саскатуну „Суперечка на сцені". Також Івась Кравченко виголосив тему з красномовства — „Подяка батькам та опікунам молоді".

Виступи молоді першого вечора ювілейного з'їзду збагачували його програму, а зокрема співуче „Село", що справді робило враження далеких вечірніх співів села в Україні.

Ще одна приємна несподіванка готувалась для учасників того вечора — це показ української історичної ноші. Цю точку програми привезли з собою пані, членки Музейної Філії Союзу Українок у Східній Канаді: Іванна Вахна, Меланія Буряник, Оля Гамара з Торонта. Це був проєкт східньої філії музею. Цей показ народньої ноші був у кількох більших осередках. Для багатьох учасниць з'їзду, які не мали нагоди його раніше бачити тепер захоплювались його красою та способом самого показу.

Цікаві і мистецько опрацьовані інтродукції до кожного строю давали Радислав Білаш в українській мові, а Оля Гамера в англійській. На сцену виходили добре підібрані моделі і в супроводі гри талановитої піяністки Варвари Колібаби та продемонструвавши стрій ставали в ряд.

Цю точку учасники з'їзду прийняли з ентузіязмом, нагороджуючи творців цього проєкту, пань Іванну Вахну, Меланію Буряник та інших — щирими оплесками.

Другий день нарад, четвер 18 серпня

Ранішню ділову сесію відкрив місцевий парох д-р о. Григорій Удод молитвою, склавши привіт від Катедральної громади. Слово о. Настоятеля було глибоко-змістовне, яким він під-

ніс ідейність української жінки в Канаді та поставив її на службі ідеалів свого народу, своєї Церкви і сторожем свого домашнього культурного огнища.

Після оформлення комісій номінаційної, резолюційної та верифікаційної а також усталення президії з'їзду, слідували звіти з дворічної діяльности організації в цілому. Загальний огляд праці та осягів організації за останніх два роки представила голова Союзу пані А. Шемелюк.

У своїм обширнім звіті (подаємо в стислій формі) пані Шемелюк підкреслила, що останні два роки організації були виповнені працею по береги, починаючи від відділів на місцях, різних комітетів, провінційних екзекутив, включно з центральним музеєм та його філіями аж до головної централі та її екзекутиви.

У тих двох роках своєї діяльности голова відвідала кожний відділ у всіх шістьох провінціях. Вона мала можливість вглянути в діяльність по жіночих товариствах і всюди бачила ту саму посвяту для громадських справ, ширше за цікавлення освітніми ділянками та господарською роботою. Особливий ентузіязм викликав надходячий ювілейний рік: секретарки збирали матеріяли для писання історії, спеціяльні комітети проводили кампанію на Музейну Фундацію, на рідношкільну фундацію, складали пожертви на фундацію ім. Н. Кобринської. Замітну працю вкладали відділи для журнала „Промінь", референтки колектували передплати, пресовий фонд і з нагоди ювілейного року засилали привіти, на які складали від відділів пожертви, як і різдв'яні привітання.

Не менш активну діяльність виявили провінційні екзекутиви Брит. Колюмбії, Альберти, Саскачевану, Манітоби і Східньої Канади. Відбувались там за їх старанням провінційні та окружні з'їзди, давали поміч голові Союзу у її об'їздці, організували її зустрічі з членством та взагалі давали провід у своїй провінції.

Союз Українок Канади взяв участь у кількох важливіших подіях, що мали місце у цих двох роках — конференції СУС, ювілеях — Колеґії Св. Андрея, Інституту П. Могили, Пленарній Сесії СКВУ у Торонті, у проведенні пожертв на допомогу політичним в'язням, у відкритті пам'ятника Лесі Українці у Торонті, в Обороні Віри і Церкви в Україні заходами КУК, у Конференції І.Н.Ж. у Ванкувері та інші менші події, де Союз Українок Канади як складова частина українського суспільства була активною в загально громадських справах.

В центральній управі, помимо того, що голова була в подорожі по відділах, членки управи проводили інтенсивну працю.

Раніше запляновану книжку „Українська Канадіяна". Цей проєкт був успішно закінчений виданням книжки в тиражі п'ять тисяч примірників. Видання було вдале і майже все випродане. Запляновано опрацювати і видати у двох мовах довідник з життя і діяльности культурних діячів в історії України. Заангажовано до цієї праці відповідних осіб. Централя опрацювала ювілейну програму для відділів для відсвяткування ювілею 50-ліття Союзу Українок Канади.

Такі ювілеї відбулись по цілій Канаді і принесли великі моральні користи, піднесли цінність ідейної праці членства, а також і фінансові скріплення.

З'їзд з великим ентузіязмом зустрів звіт голови і вшанував її посвяту та труди повстанням з місць і довгими оплесками.

Звідомлення з фінансового стану Централі здала касирка пані Надя Николин.

Після короткої доповіді ред. Н. Когуської, в якій з'ясовано практичні редакторські питання та звіту авдитора пана Дзеника, була закінчена дообідня сесія.

СЕРДЕЧНІ ПОБАЖАННЯ

Членки центральної управи Союзу Українок Канади складають найщиріші побажання голові Союзу, пані Анастасії Шемелюк, тепер пані Радомській з нагоди її одруження з п. Миколою Радомським.

У своїм обіжнику ч. 10 Централя, подаючи цю вістку пише: „Від всього нашого членства, по всій Канаді, можемо тільки побажати дорогим „молодятам" щастя, здоров'я, взаємної пошани й любови та довгі літа разом прожити!"

Редакція журнала „Промінь" прилучується до всіх тих найщиріших побажань нашій голові та її товаришеві життя — п-ву А. М. Радомським — На многії літа!

З нагоди вінчання голови Союзу Українок Канади пані Анастасії Шемелюк з п. Миколою Радомським, членки відділу ім. Лесі Українки в Оттаві складають їм сердечні побажання і з цієї нагоди засилають дарунок — $25.00 на журнал „Промінь".

За відділ **Г. Михальчук**

ДОРОГАМИ СЛАВНИХ ПОДІЙ МИНУЛОГО

Наталія Кібець

ЛЮДИНА, МИСТЕЦЬ, БОРЕЦЬ

Дорогі читачі, ви напевно чули пісню „Сон". Хори люблять її співати:

Зелений гай, пахуче поле
В тюрмі приснилося мені,
І луг широкий, наче море,
І тихий сум по кружині...

Композитор Кирило Стеценко вірш „Сон" поклав на музику, а автором цих слів є Павло Арсенович Грабовський. Павло Грабовський нар. 11 вересня 1864 року в селі Пушкарному, Охтирського повіту, Харківської губернії (тепер Краснопільський район Сумської області) в родині паламаря. Батько помер на сухоти молодим залишивши дружину й п'ятеро дітей; „тоді жили вбого, а по смерті батька стало ще гірше" Змалку Грабовський зазнав всієї гіркоти життя сільської бідноти. „Дві пари чобіт на всю сім'ю, та й ті подерті. Стріха над причілком хати прогнила аж світиться голе лаття. У хліві, коморі — порожньо. Борошно ледве закриває денце каді, а молоти нема що. Нива не виорана, засіяти нічим. Злидні їдуть, злиднями поганяють..." Бідкалася мати, „що робити, доведеться найстаршу доньку Олесю (а їй пішов 14 рік), забрати зі школи, заробітку дівчині шукати... І Павла забрала б, але на яку роботу пошлеш такого малого й немічного? Та й забирати шкода, дуже вже до книжки рветься. І тямущий — за одну зиму, що ходив до школи читає й пише краще ніж Олеся. Весь у батька — такий допитливий, беручкий, задумливий, вразливий до неправди. Хай вчиться. Може справді, як пророчив батюшка, колись займе парафію. З його головою можна й благочинного доскочити, а то й архієрея..." Було Павлові вісім років, як мати послала його до школи де вчив „дякон і вчив погано". По десятому році віддала його мати до Охтирської бурси. Не солодко було там. Напівголодне животіння не зупинили малого Павлика. Переходив з кляси в клясу з найвищими оцінками, а вліті на вакаціях дома, працював або підпасачем або погоничем на оранку, щоб заробити на чоботи та свитку.

Нехитра вечеря на селі: молоді огірочки, цибуля, часник, товчена картопля і вареники з вишнями після убогих бурсацьких харчів здавалася Павлові неймовірною розкішшю. В Охтирській бурсі був до 1879 року, а з 1879 р. в Духовній Семінарії в Харкові. Харків — не Охтирка, де навіть на головній вулиці влітку рицькаються свині, пасуться корови, де всі мешканці, стрічаючись, статечно вітаються між собою і знають один одного і про один одного все до найменших подробиць.

Харків — велике місто, з славетним університетом, молодим, але вже популярним оперовим театром, з-понад стотисячним населенням, столиця широкополого генерал-губернаторства, влада якого сягає не тільки на Харківщину, Воронежчину, Орловщину. Склавши вступні іспити в Духовну Семінарію Грабовський того ж дня двічі обійшов головну вулицю, надивився на розкішні вітрини, побував на обох берегах Лопані, Уди. Наступного дня раненько подався на Холодну гору, про яку чував раніше. Тут найбільше вразив його похмурий будинок арештантських рот. Бачив ветеренарний інститут, а під вечір оглядав знаменитий Покровський собор та дзвіницю Успенського собору, споруджену на честь перемоги над Наполеоном. До кінця першого навчального року в семінарії, місто відкрило перед Павлом свою історію, своє тогочасне обличчя. Дізнався, що воно засноване Харитоном-Харком та іншими козаками переселенцями з Правобережжя ще за гетьманування Богдана Хмельницького і служило фортецею для захисту Слобідської України від грабіжницьких наскоків кримських та ногайських татар. У Харкові, цьому економічному, політичному і культурному центрі Слобожанщини в різні роки жили, працювали, вчилися або бували: композитор Артем Ведель, артисти Карпо Соленик, Михайло Щепкін, письменники Григорій Квітка-Основ'яненко, Петро Гулак-Артемовський, Амвросій Метлинський, Михайло Петренко. Сам бачив похорон вченого славіста Ізмаїла Срезневського. У місті майже два десятиліття діяла жіноча недільна школа, заснована Христиною Алчевською, а в ній неофіційно вивчали українську літературу та народні пісні. Вивчив Павло також історію своєї семінарії. Її генеалогічне коріння сягає до знаменитого Харківського колегіуму заснованого понад півтораста років тому за зразком Києво-Могилянської колегії, але вона нічого не успадкувала від свого

прабатька. Колегіум протягом майже століття служив основним вогнищем освіти всієї Слобожанщини. Там здобували знання представники всіх суспільних станів, вивчалися не тільки граматика, піітика, реторика, філософія та богословство, але й французька, німецька мови, математика, інженерна справа, ґеодезія. А семінарія обернулася на навчальний заклад для самого духівництва — готує попів для сільських парафій. В тому колегіумі викладав якийсь час поет, філософ і просвітитель Григорій Сковорода, а тут уже скільки років орудує протоієрей Різногірський, невиглас з унтерофіцерськими нахилами, що суворо заборонив семінаристам навіть між собою розмовляти рідною мовою, переслідує за читання українських книжок, співання пісень...

Однак у семінарії не легше, навіть важче ніж у таборі. Важче і учням і вчителям, які часто іменуються тут професорами. Семінарист юнак, який думає не лише про майбутню парафію, але й про політику і може попасти в якийсь протиурядний гурток чи організацію, розповсюджувати відозви, читати заборонені книжки. Будучи в семінарії П. Грабовський багато прочитав ріжних книжок; познайомився з творами Т. Шевченка, П. Куліша, О. Стороженка і інших, які діставав поза семінарією. Думки Грабовського спинялися найбільше над тяжким становищем селянства, робочого люду, і він мріяв про діяльність серед народу і для народу. Щоб добути більше знання, Грабовський поривався кинути семінарію і вступити до університету, та мрії його про університет не здійснились — не кінчив він навіть семінарії. До 18-літнього Грабовського зимою 2 грудня 1882 року прийшли жандарми (поліція царських часів), зробила обшук. Серед матеріялів вилучених під час обшуку у Грабовського, звернули на себе увагу гектографована брошура „Интелегенция и народная масса", білети — поширюваної в той час льотерії, і копія листа одного з політичних засланців, де йшлось про знущання над політичними в'язнями Сибіру. Півмісяця арешту змінились висилкою до с. Пушкарного, де Грабовський мусів чекати остаточного вирішення своєї долі і де за ним був встановлений одразу подвійний нагляд поліції — гласний і негласний. Тоді ж зачинилися за ним назавжди двері не тільки Харківської Духовної Семінарії, але загалом будь-якого учбового закладу. Справжнім університетом для майбутнього поета стала участь у революційному русі і заслання до Східнього Сибіру. Згідно правил нагляду П. Грабовський змушений був не працювати, а мав же якось жити. В одному з листів до І. Франка (від 1 листопада 1894 р.) він згадував: „бідував, мати плакала (була певна, що з мене вийде архиєрей), поліційні труси не давали покою, сидів без книжок в батьківській хаті, яка вже батьківською і не була. Мати перейшовши на утримання зятя Г. Овчаренка, мусіла відписати хату в його власність". Павло Арсенич Грабовський стає утриманцем. Це найбільше пригнічує його. Незважаючи на ретельний нагляд поліції Грабовський багато працює; читає (книжки дістає „негласно" через знайомих), пише кореспонденції до харківських газет „Южный край" та „Харьковские губернские ведомости", не залишає він і творчості. 27 квітня 1885 року закінчився термін гласного нагляду поліції (хоч негласний нагляд повинен був бути ще цілий рік), а 4 травня Грабовський був уже в Харкові і почав писати в часописах, та восени 1885 року Грабовський повинен був стати салдатом. У своїх спогадах Михайло Васильович Реклицький згадує про Грабовського салдата: „На зовнішній погляд салдат з нього вийшов неважний. Невеликий на зріст, трохи згорблений. а головне, з занадто інтелігентними й м'якими рисами лиця. Але зовсім не личило простому салдатові того часу мати такі очі, які були в Павла Артемовича: великі, сині й глибокі, з журливо-чудовим виразом, вони не провіщали нічого доброго ані новому царському салдатові ані його начальству". Перебуваючи на військовій службі в м. Валках Грабовський тримає зв'язок з Харковом.

В березні 1886 року П. Грабовський, як особа сумнівної політичної репутації, а до того ще за образу офіцера (заступився за салдата з якого знущався офіцер під час муштри (був відправлений в Туркестанський військовий округ, але 26 червня в Оренбурзі, по дорозі на місце призначення його знову арештували за приналежність до „Народної Партії" і привезли в тюрму до Харкова. Як людина твердої волі, постає П. А. Грабовський з сторінок документів, що розкривають перебування його спочатку в харківській, а потім ізюмській тюрмах. Ці матеріяли висвітлюють цілу історію сутичок політичних в'язнів з тюремною адміністрацією за свої права: за право читання книжок, побачень з рідними, за право спільних прогулянок з товаришами по справі й листування. Рік і вісім місяців перебуває П. Грабовський в умовах майже повної ізоляції одиночної камери. Це стало причиною нервового розладу. В 1888 році зас-

лали Грабовського на п'ять років у Східний Сибір м. Балаганське на Іркутщині. Шлях на заслання лежав через московську центральну пересильну тюрму, т. звані Бутирки (і тепер її не минають — Н.К.). Після понад трирічного перебування в іркутській тюрмі Грабовський був засланий до далекого з надзвичайним важким кліматом Вілюйська, Якутської області, де незадовго перед тим томився довгі роки російський революціонер М. Г. Чернишевський.

У Вілюйську в дуже складних умовах П. А. Грабовський наполегливо працює. З-під його пера виходять нові оригінальні поезії, переклади, літературно-критичні статті, але здоров'я його підупадає. Кволий від самої природи організм; ревматизм, сухоти, придбані в камерах та карцерах; прогресуюча недуга серця, що висіла над ним, як Домоклів меч, неодноразове голодування на знак протесту проти свавілля тюремників, виняткова вразливість натури, часті нервові потрясення і затяжні душевні депресії, зумовлені загрозливим станом здоров'я, втратою найближчих друзів, що стали жертвами самодержавної деспотії, усвідомленням наближення трагічної розв'язки . . .

О, це справді страшні речі, страшніші від самого мітологічного пекла! А він їх не „вивчав", не „освоював", як сторонній глядач, а жив ними, „перепускав" їх через власне серце. І саме в цьому найбільший трагізм. Серед таких лихих обставин — уперта майже подвижницька творча праця, настирливе шукання (аж за кордоном) друкованих органів та видавців. Протягом десяти останніх років свого мученицького життя Грабовський пише цілу низку нарисів, публіцистичних та літературно-критичних статтей, перекладає на українську мову твори майже трьохсотень поетів різноманітніших літератур, а твори багатьох українських поетів — на мову російську, щоб ознайомити з ними російського читача. В своєму збірнику „Песни Украйны" він містить кращі зразки української поезії XIX ст. В ньому на першому місці поезії Шевченка, далі йдуть твори Котляревського, Гребінки, Руданського, Глібова, Манжури, Франка, Старицького, Грінченка, Лесі Українки.

Слід взяти до уваги, що свої статті Грабовський писав у таких умовах заслання, коли не мав під руками найнеобхідніших джерел, а також мусів звертати увагу на вимоги „невмолимої сибірської цензури". Проте статті його вражають глибоким розумінням українського літературного процесу, вірною оцінкою ролі і значення Шевченка. Мова статтей — чітка, легка, образна. П. Грабовський завжди прагнув зробити поезію Шевченка здобутком широких мас не тільки українського, а і інших народів. Серед літературної спадщини П. Грабовського важливе місце належить його листам (до І. Франка. М. Павличка, В. Лукича, Б. Грінченка та інших). Листи не тільки розповідають про діяльність поета, більшість з них є пристрасними полемічними виступами. У своїх листах П. Грабовський дає чітке визначення завдань літератури її призначення. Найхарактернішу рису Грабовського — людини, борця і мистця становила органічна внутрішня цілість, сильна воля, непохитна вірність собі, своїм ідеалам і принципам. Він не вмів і не хотів хитрувати в житті. Виняткова чесність, щирість, цілковита відсутність будь-якої „дипломатії", награності, пози в стосунках з людьми — все це являло його непорушну моральну норму. Він був принциповий і чесний в дружбі.

Павло Грабовський — мистець складний і неповторно своєрідний, як і саме його життя. Він „не вкладається" в жодну з монографічно-критичних схем, давно вже вироблених і вивірених. Його творчий шлях був прямим, але на тому шляху скільки було „відступів!" Над ним не тяжили ні родинне походження, ні великосвітські забобони, йому не треба було „перебудування", він не знав політичних хитань, блукань, ідейних розчарувань. Тяжке невільництво і туга за батьківщиною, підсилені й ускладнені недугами, нерідко міняли його настрій, душевний стан. Міняли раптово, різко й круто. Поет засланець то весь пломенився радістю людського буття, світлим життєлюбством, палахкотів вірою в сонцесяйну будучину, і тоді надхненно кликав до боротьби проти існуючого ладу, то „несподівано" потрапляв в болісну духовну депресію, втрачав твердий ґрунт під ногами, губив провідну зорю на суспільному небосхилі і тоді його перо зойкувало, зливалося такими жалями, які межували з безнайдійною розпукою. Межували, але не переростали в неї. То були жалі й зойки, рівних яким небагато знайдемо в усій світовій літературі. Їх ми ніколи до кінця не збагнемо і не пояснимо, якщо не врахуємо усі, до найменших, найдрібніших обставин його життя і насамперед — його натуру, психічну організацію.

Писав П. Грабовський під псевдонімами: П. Г.; Панько; Харько; Воля, Харько Вець, Павло Журба і П. Граб. Змучений шаленими болями (а ці болі з кожним наступним роком поси-

(Докінчення на стор. 23)

Стефанія Пауш

ТЕПЕР, ВАСИЛЮ, НАША ЧЕРГА...

Авторка оповідання одержала першу нагороду Літературного конкурсу з нагоди 50-річчя Союзу Українок Канади.

Стефанія Пауш

Здавалось, що сама доля завела їх сюди, в ці непроглядні пущі північної Манітоби; тут, де в містечку Морсбі, хатки виростали з неймовірною скорістю, поміж чорним, голим камінням, на межі споконвічного лісу, де зима царила звиж сім місяців в році а літо пролітало немов ясне марево. Геологи попали тут на великі поклади золота й урану а багаті компанії розпочали глибокі копальні. Люди прибували зі всіх сторін Канади, з надією нашвидко збагатитись.

У привітному домі інженера Юрка і Христі Новосадів, сиділи гості довкола стола — адвокат Нестор Калинюк з жінкою Наталкою та учитель Василь Полович і Гелґа, його дружина. Святкували Великдень по давньому звичаю: Юрко провів молитву і всі проспівали тричі „Христос воскрес!" разом з малими дітьми і, поснідавши смачно традиційними великодними стравами, допивали каву. З ноткою туги, згадували інші Великодні, що проводили з родинами в українському оточенні, бо ж, в цих диких просторах, не було ні свого священика, ні дорогої рідні. Познайомились тут несподівано перед кількома роками і зжились мов давні друзі, в об'єднанні рідної мови, приналежності до віри батьків і Православної Церкви.

— Слухай, Христинко! — закликала Наталка до господині, що сама поралася в кухні, — залиши там ті миски, ми з Гелґою тобі все помиємо. Ходи радше до нас, от Нестор розпочав цікаву пропозицію, ходи...

Рум'яненька, чорноока Христя ввійшла, витираючи руки рушничком. Присіла коло гостей і запитала;

— І що ж ти цікавого кажеш їм, Несторе?

Нестор запалив люльку, вмістив її вигідно між зуби і продовжав.

— Та от, пояснюю їм, які то ми щасливі, що твоя мама, Христуню, посвятила паску в Калґарі і вислала сюди літаком, а то не мали б свяченого на Великдень. Моя Наталка вже п'ятий рік паски пече, та хто їх посвятить, коли в цих безвістях ні священика, ні своєї церкви...

— А так, так, — погодився Юрко, — вже третій рік тут урядую, здається зовсім привик до тутешнього життя, навіть до „Крісмесу", але коли прийде наш Великдень, то так душа тужить за своїм рідним, за Церквою, за обрядами, що годі витримати. Знаєте, що ми четверо торік полетіли до Калґарі, були в Церкві в півночі, а я аж заплакав, коли хор грімко заспівав „Христос Воскрес!". Ну, тепер можу знову три роки витирмати.

Гелґа, русява скандинавка, зрозумівши, що розмова йде про українську справу, встала і весело заявила, по-англійському:

— Ви собі своє говоріть, а я заберу дітей на ковзанки. От, нудяться в хаті, хай трохи по дворі побігають.

Матері повдягали семеро малят і випровадили з Гелґою за двері.

— Цікаво, — продовжував розмову Нестор, — чи не могли б ми запросити сюди нашого священика бодай раз у рік — тут же стільки українців, що напевно могли б створити громадку, побудувати будинок, щоб було де сходитися своїм людям, навчати дітей рідного...

— То правда, — перебив йому Юрко, — в Калґарі, я довгі роки служив коло престола в нашій Церкві. Знаєте, я ж приїхав дитиною з батьками по другій світовій війні, а мій син тут народжений і мабуть не знатиме того обряду. Де ж буде служити?

— Я тоже в Торонті служив, в Катедрі Св. Володимира, — похвалився Нестор, — але мої сини ніколи не зазнають того душевного почут-

тя святости, що я відчував малим. Може колись повернемось до великої громади, та для них вже буде запізно.

— Ну, коли вже буде свій дім, тоді ми з Наталкою і відділ Союзу Українок Канади зорганізуємо! — раділа Христя. — Наші жінки завжди охоче допоможуть справі, якщо йдеться про збереження українського життя. Моя мама була секретаркою відділу кілька років, а я вступила в членство як тільки одружилась, прямо з рядів СУМКу. Тепер мама совісно платить за мене членську вкладку, каже, щоб не переривати моє членство.

— А я сама висилаю свою вкладку до відділу ім. Св. Княгині Ольги, — гордо заявила Наталка, — я навіть була вчителькою Недільної Школи через два роки, а в СУМКу секретарювала, ну, а вже хори, а українські танці, а сцена, ого-го . . . !

— А українські школи, — додала Христя.

— Всі ми тую школу перейшли, — пояснив Нестор, — бо батьки належали до своїх організацій — Союзу Українців Самостійників, Союзу Українок Канади, до СУМКу, до Церквиь, були завжди активними в громадському житті.

Пригадую собі, що коли став „мудрим" юнаком, я страшенно боровся проти того: казав нераз батькам: „Я канадієць, пощо мені голову морочити якимсь 'українством'?" Та щастя, що мої батьки на своїому стояли. Коли я одружився, а прийшли діти, то в мені сама душа просить, щоб вони знали бодай історію свого народу, були горді зі свойого походження.

— Не всі, не всі ми ту школу пройшли, — заперечив Василь. Один, хоч би я, не знав ні СУМКу, ні обслуги коло престола, ні сцени, а коли б не дідо і бабуня, то напевно й української мови не знав би. Батьки оселились на бідній саскачеванській фармині, між чужими, діти ходили до методистської церкви і, хотяй батько деколи возив нас до нашої церкви в Кемсак, то вона була тоді для мене чужа . . .

— А все ж таки, батьки дали тебе до Інституту Петра Могили, коли ти учащав до університету в Саскатуні, — пригадав йому Юрко.

— Оттак, — погодився Василь, — це були найкращі роки мойого життя; тут я навчився про історію і культуру свого народу, ходив до рідної церкви. Не можете собі уявити, яка то гордість огорнула мою душу, коли я зрозумів хто я є, що я є! — по хвилині додав, — а що я одружився з не-українкою, ну, це справа серця . . .

Наталка звернулась до Христі. — Може то Сам Бог так хотів, щоб ми в час Воскресіння Господнього про власний дім зговорились, може й тут, в цій далекій, зимній півночі, воскресне українське життя!

— О, я певна, що так і буде! — погодилась Христя. — Знаєш, я пічну з жінками з того, що заряджу вечірки писання писанок і вишиття, а там вже обговоримо й справу створення відділу Союзу. Напишемо до Централі, до наших мамів, от, буде для них радість, коли довідаються, що любі доні наслідують їх!

— А тоді й українська школа буде, і концерти з дітьми, деколи може й Служба Божа... — заохочувала Наталка.

— Диви, диви! — ніби з іронією обізвався Юрко. — І чим то вас цокотухи, мами годували, що такі амбітні в нас вдалися?

Христя легко вдарила чоловіка по руці. — Ти там з чоловіками думай краще з чим то дім починати, а жіночі справи залишіть для мене і Наталки. Не журіться, панове, ви аж очі повитріщуєте, яку то ми культурну працю тут заведемо!

Василь встав від стола і, задумавшись, ходив по хаті.

— Отож то і є, — почав журливо, — будуйте свій дім, кажете, тут на півночі, на камінні. А знаєте, скільки то грошей забере? А звідкіля їх взяти? Думаєте, що коли підете до людей, то вам у капелюх сотки посипляться? Ану, давайте відповідь, ану!

— Ми знаємо, що не легка це справа, — погодився Нестор, — всяке добре діло потребує часу й праці, щоб його здійснити. Але ми не починаємо вже сьогодні, це тільки перше зернятко сіємо . . .

— А так, так, — обізвався Юрко, — воно забере часу пояснити людям чого нам треба, про користі, які принесе нам власний український дім; а там, як жінки візьмуться за своє діло з відділом, ой, піде в нас рух!

Василь наче й не слухав, дивився вдаль через вікно й тарабанив пальцями по шибці. По хвилині заговорив:

— Знаєте, що я придумав? — оттак, як кажуть — „щоб вовк ситий і коза ціла". . . Нам треба розписати листи до більших наших громад по Канаді, хай збірками нам допоможуть, а решту, що бракуватиме, зберемо між собою.

— Писати до громад по Канаді? — запитав Юрко, — а то пощо? Та ж кожна громада свої потреби має; ми ж тут не такі аж бідні, щоб не могли трішечки кишенею потрясти.

— Та куди там писати, — заперечив і Нестор. — А наші діди з чим почали все те, що маємо сьогодні в Канаді? До кого писали? Хто дав їм помічну руку? Кров'ю і потом будували, але збудували, з вірою в Бога та у власні сили. Ми куди краще стоїмо сьогодні, тільки погляньмо довкола себе.

— Добре вам обом говорити, — обстоював Василь своє, — колись воно було інакше, а тепер життя чого іншого вимагає. Ви ж знаєте, в мене три малі сини, треба думати, щоб їм школу дати та в людей вивести . . .

— Буде на школу, буде й на дім, — заспокоював його Юрко, — ми три підемо поміж людей, а там, коби почин дати, а діло піде помалу вперед, побачиш . . .

Наталка стала напроти Василя і дружньо обняла його за рам'я.

— Наші діди й батьки своє вже зробили, честь і слава їм! А тепер, Василю, наша черга! Ми ж молоді, здорові, амбітні, покажімо Канаді, що й ми зуміємо продовжувати українське життя, що бабтківська наука марне не пропаде!

Василь, потираючи бороду рукою, дивився допитливо то на одну жінку, то на другу; нарешті, гейби знехотя, запитав.

— Кажете, молодички, що зорганізуєте відділ Союзу Українок Канади?

— Та без сумніву! Інакше бути не може! — заявила Христя.

— Ну, а що ж тоді буде з моєю Гелґою? Вона ж не українка, знає там декілька речень, але . . .

— Що до членства, то не знаю, — відповіла Наталка, — треба буде в статут наш заглянути, але ми її від себе не відіпхнемо, о ні!

— Наколи пічнемо роботу, буде зайняття для всіх рук, а вона напевно нам багато в дечому поможе, — погодилась Христя.

Василь, задоволений, потакнув головою. — Та я не відмовляюсь від помочі, — запевнив приятелів, —навіть коли б треба яку соточку дати, то дам; боюсь тільки, щоб не вкусили забагато на наші слабі зуби.

— Не журись, Василю, — поплескав його по плечі Нестор, — закачаємо рукави, а Бог нам допоможе!

— Христинко! — закликав Юрко, — а пошукай но ту флящину вина, що мені торік брат привіз з Вінніпеґу. Вип'ємо за успіх, щоб на другий рік ми спільне свячене зарядили, для цілої громади, в нашій новій залі!

— Вже йду, йду! — обізвалась Христя, — А обід приготовимо ми, молоді членки відділу.

Нестор зареготався. — А мами напевно прилетять, побачити як то їхні доні з відділом справляються.

— А вже ж, що прилетять! — запевнила Наталка, — та не тільки мами, ми запросимо і голову Союзу Українок Канади завітати колись до нас! Хай вся Канада загомонить — „А бачите, і на далекій півночі існує відділ Союзу!" Вже ми з Христиною про все подбаємо, побачите!

ЕПІЛОГ

До року здійснились мрії трьох „апостолів" і мрія двох жінок пишався свій Народний Дім, не роскішний, але свій, милий, дорогий. На урочисте відкриття і посвячення прибув наш священик з Вінніпеґу, прибули тоже і представники крайових організацій.

Христя і Наталка щиро попрацювали з місцевим українським жіноцтвом і зорганізували відділ ім. Доньки України. Найбільшим їх щастям була українська школа, де дітей навчали Василь Полович і молоденька учителька Марія Мельник. Організували освітні програми — одним словом, молоде покоління крокувало вперед, своєю чергою . . .

ДАР З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ

П-во Зенона й Анну Параничів в Едмонтоні вшанували діти та друзі з нагоди їх золотого ювілею подружжя. Це був шляхетний жест зі сторони дітей та приятелів, а то шляхетний жест самих ювілятів, в якім виявляється їх розуміння для культурно-громадських справ свого народу. Ось їх короткий лист:

„З нагоди 50-тих роковин нашого супружого життя, що їх вшанувала родина й наші приятелі дня 21 травня ц.р. пересилаємо на пресовий фонд нашого журнала „Промінь" $25.00.

Нехай ласкавий Господь благословить Вашу працю, а наша скромна пожертва бодай у малій мірі піддержує її та Вас у Вашому нелеґкому завданні".

Зенон і Анна Паранич

Дякуємо! Прилучуємось до побажань Ваших дітей і друзів. На многії літа!

Редакція

Н. Когуська

ДОРОГАМИ НАШОГО 50-ЛІТТЯ

Зам. редакції: на закінчення ювілейного року Союзу, друкуємо скорочену доповідь, яка була спеціяльно опрацьована і включена у програму ювілейних святкувань по відділах. Деякі відділи виготовляли свої святочні доповіді, або запрошували доповідачок.

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ! Цих три слова гордо пролунали в устах учасників 10-го Народнього З'їзду в Саскатуні, 28 грудня 1926 року. Того дня відбулась історична подія: оформлення першої в Канаді української жіночої організації. Представниці сімох перших жіночих товариств, обрали провід першої центральної установи і стали її першими відділами. Там же й вперше проголошено цілі організації:

Служити свому українському народові.

Подавати йому поміч у його визвольних змаганнях.

Зберігати і розбудовувати своє культурне життя в Канаді.

Півстоліття тому! Це були часи „досвітніх вогнів" (Леся Українка); часи національного пробудження серед українських народніх мас першої і частинно другої іміграції в Канаді. А в тих часах, вже яких два десятки літ точилась була боротьба за світогляд, за переконання буття української людини в новій землі її поселення: одні бажали визнавати себе народом з правом на культурне і громадське життя, інші хотіли влитись в існуючі ріжні групи, забути про те, хто вони, забути своє походження, відректися від всяких національних питань.

Перемагав первісний погляд. Його обстоювали перші українські учителі державних шкіл і студенти емігранти, які мусіли покидати мури наукових інституцій в Україні, над якими панували чужинці-окупанти. Все таки доводилось зводити „холодну війну" з пристосуванцями, які вносили баламутні думки.

Союз Українок Канади, від самих початків, прийняв гасло змагань за самобутність українського життя в родині, в організації і суспільстві.

Свої цілі і свою працю ми пов'язали зі своїм народом. Україна, її політична залежність по втраті своєї державности, утиски нових окупантів, її намагання налагодити своє культурне життя — все це було близьке кожній членці. В кожнім серці горіла іскра невгасимого тепла, однодушність і віра у своє почате діло. Лунали тоді так свіжо Франкові — „Ми всі йдемо, в одну громаду скуті".

Союз Українок Канади, від самих початків черпав повними пригорщами свою наснагу з сильної в Західній Україні жіночої організації — Союзу Українок у Львові. Не без впливу пов'язав з нею і свою назву, додавши лише „Канади". Передплачував журнали, часописи, листувався з провідними жінками, письменницями, громадськими діячками. І хоч европейський Союз Українок зустріла трагічна доля по другій світовій війні, то його послідовником, хоч і на іншім терені є сьогодні Союз Українок Канади.

Друге, що було стимулом і покликом молодих людей до активної народньої праці, це пережиті нашим народом найсвіжіші події — відродження української державности в роках 1918-1920, боротьба нашого народу за свою свободу й його трагедія. Уведено було в Канаді святкування роковин Української Державности в місяці січні. З підмостків Народніх Домів лунали універсали Української Центральної Ради, голос Української Народньої Республіки, що осяяло своїм блеском історичний акт і лишила мрію, ціль та непохитну віру у правоту українського народу на своє державне життя.

А вже найсильніші враження викликали 1926 року жалібні академії, що відбувались по Народніх Домах в Канаді з приводу трагічної смерти голови недавньої української держави, Головного Отамана Військ Української Народньої Республіки Симона Петлюри, який впав жертвою з рук большевицького аґента на вулицях Парижа. Всі ці події створювали повагу, хвилювали, викликали настрої непримирливої боротьби за право на державне життя українського народу на його споконвічних землях.

Були інші події, які хвилювали українським суспільством в Канаді, це зорганізована в 1918 році, Українська Греко-Православна Церква в Канаді. На цім ґрунті також точилась затяжлива боротьба з ворожими і чужими для її життя і розвитку силами.

Поруч цієї Церкви стає захисним муром Союз Українців Самостійників, визначаючи її одинокою історичною від нікого незалежною церквою українського народу. Боротьба за життя і розвиток цієї церкви були довгі й обтяжуючі. При церковних громадах на місцях почали працювати товариства — відділи Союзу Українок

Канади. Ці відділи дуже часто виконували обов'язки і працю сестриць, а разом з тим, вони залишались світською організацією із своїм центральним проводом.

Духовенство Української Греко-Православної Церкви високо оцінювало працю Союзу Українок Канади, у своїх парафіях помагало організувати нові відділи, священики давали виклади на ріжні національні свята, роковини письменників і майже кожний був членом Союзу Українців Самостійників.

Кожна організація жива й активна лише тоді, коли її захоплює живе життя і його потреби. Впливи народовецьких з'їздів, започаткованих Інститутом Петра Могили в Саскатуні, на яких наголошувалась потреба боротьби українського народу за Самостійну і Соборну Українську Державу, нашу допомогу йому, були безперечно тим світлим ідеалом, до якого змагав цілий український народ.

На тих же з'їздах виконувалась ідеологічна програма для української людини, її місце в громадському русі в Канаді. Ця ідеологія змішувалась у трьох вагомих словах: САМОПОШАНА, САМОДІЯЛЬНІСТЬ, САМОСТІЙНІСТЬ.

Ось що писав на тему ідеології української людини в Канаді редактор Мирослав Стечишин в редакційній статті в „Українськім голосі" 1927 року:

„Самопошана, Самодіяльність і Самостійність! Це гасло проповідує „Український Голос" і кожній українській одиниці, зокрема цілому українському народові . . .

Не оглядайся на нікого, не надійся на нікого, не дбай нікому о ласку, не упокорюйся перед ніким, а стій на власних ногах, будь свідомий своєї сили і йди до неї власними силами . . .

Бо так довго українці не будуть мати своєї держави, як довго на першім місці будуть ставити інтереси Москви, чи Варшави, чи Берліна.

Коли група, в якої імени говорить „Український Голос" потребує якогось спеціяльного імени, то ця група є самостійницька і напрям самостійницький . . .

Наша самостійність є в першій мірі в державнім змислі. Ми бажаєм причинитися до збудования самостійної української держави. І самостійність України ставимо вище понад все . . .

Для кого самостійність України є провідною ідеєю, для того цей принцип стає руководячим і в місцевім канадськім житті. Ідеал самостійности руководить українцем і в таких справах, як школа, церква . . ."

Були такі, які не розуміли цієї філософії у приміненні її до канадійського життя, не знали її причини. До слова „Самопошана" спричинилось те, що на початках українського поселення, українці зазнали прикрих зневаг від своїх співгорожан. Щоб уникнути таких дошкульних образ і почуття пониження, українці, головно молодь вирікалась своєї національної приналежности, змінювала свої прізвища, або втікала до Америки. Цю дискримінацію болючо відчував Союз Українців Самостійників, засуджував її, а разом з тим видвигнув це гасло особистої і національної пошани.

У кличі „Самостійність" СУС кликав будувати своє громадське життя своїми власними силами. Причиною того було знову ж таке, що ріжні релігійні і політичні групи заходились за дешевий гріш здобувати українських поселенців для своїх цілей. Наприклад, Свідки Єгови захопили були у свої руки тисячі родин в Саскачевані та Альберті і вони назавжди пропали для нашого народу.

Подібно і третє слово „Самодіяльність" промовляло до амбіції української людини, поклик до ініціятиви, до творчої особистої і громадської праці, відчути свою самовартість достойного громадянина, плекати віру у власні сили.

Цікаво, що цю саму ідеологію 50 років пізніше, виголосив у своїх 10 заповідях українця у вільному світі, редактор Іван Сирник, один із ідеологів СУС, на Першім Світовім Конґресі Вільних Українців в Нью Йорку 1967 року, яку прийняли українці всіх інших країн у вільному світі.

Ось одна з них — точка 2;

„Крім громадянства моєї країни, я ще маю окреме духове громадянство. Це моя „Святая Святих". Я українець і своєї української духовости я за ніяку ціну не зречуся. Я не можу зректися свого українства, так як не можу зректися своїх батьків і сказати, що їх у мене ніколи не було. Я можу змінити своє державне громадянство, переїхавши в іншу країну, і прийнявши там нове громадянство, але я не можу змінити свого національного роду".

Ця сама ідеологія, це саме становище та завдання лежали перед Союзом Українок Канади. Тут кожна членка набирала довір'я до своїх власних сил, тут вона вчилась цінити і шанувати своє рідне слово, свою молитву, свою вишиту сорочку привезену з рідного села, зберігати себе і своїх дітей від чужих небажаних впливів.

Організація стала для української жінки в Канаді другою школою в житті в громаді. Тут вона мала нагоду почути про інші жіночі організації в світі, про своїх українських письменниць, про славних жінок України через улаштовування ріжних роковин, національних свят; тут українка стала поруч жінок інших народів Канади і в загальній суспільній праці для Канади. Тут українка піднесла свій авторитет дома, перед чоловіком і родиною, вив'язуючись із своїх громадських завдань.

У ювілеї першого десятиліття організації, Союз Українок Канади начислював 27 відділів з побільшенням у троє членства. Але поле було ще дуже широке. Причиною повільного росту організації була загальна криза, не тільки в Канаді, але й цілому світі, яка тривала повних десять років до початку другої світової війни.

Це були часи справжньої депресії. Не було тоді жодних заробітків, ані збуту на господарські та інші продукти, не працювали фабрики. Люди мандрували з одного кінця країни в другу і ніхто вже навіть не звертав на це уваги. Такий стан від'ємно впливав на розвій організації. Не було грошей навіть за що купити марок для висилки обіжників.

Щойно з початком 1940 року організація Союзу Українок Канади відзискує в собі силу, розгортає свою працю, а в тих часах головно на відтинку допомоги державі у її воєнних зусиллях. А в той самий час країнами Европи, а зокрема Україною, котилося страшне марево війни.

З покращанням фінансового стану організації прийшли нові обов'язки. Тисячі українських родин випровадили своїх синів боронити свободу Канади. Членство Союзу при праці в Червоним Хресті, при висилці посилок за море, при комітетах, так званого „домашнього фронту". А разом з тим до Союзу Українок Канади включались все нові відділи. В багатьох місцевостях відділи Союзу стають опорою громади на фінансовім ґрунті.

Аж ось і рік нашого срібного ювілею — 25-ліття організації в 1951 році. Союз Українок зріс до 116 відділів і біля 5-ти тисяч членства. У кожній провінції діяло п'ять провінційних екзекутив, головний Музей Українського Народного Мистецтва в Саскатуні та чотири музейні філії в Торонто, Вінніпеґу, Едмонтоні і Ванкувері.

Три роки пізніше, у роковини 70-ліття Жіночого Руху, у 1954 році, зібране на головнім з'їзді складових організацій СУС, вітало в себе гостя-доповідача, одну з найбільш видатних постатей того часу, голову Матірного Союзу Українок, політичну і громадську діячку Мілену Рудницьку. На цім З'їзді, з нагоди роковин Жіночого Руху, започатковано Фундацію ім. Наталії Кобринської для видавничих цілей організації.

Повоєнні роки внесли багато змін у структуру громадського життя в Канаді взагалі. Прибула поважна частина нової української іміґрації, постали деякі нові організації, які внесли в канадійське життя свою партійну ідеологію...

Ми, як організація з довголітнім досвідом українського громадського життя, побудованого на демократичних засадах, вийшли назустріч тим всім змінам, бо ж їх принесло саме життя. Стали ми співучасниками кличів за створення всеоб'єднуючої установи українських організацій в Канаді для спільних дій в обороні українського народу — в покликанні до життя Комітету Українців Канади, Комітету Українок Канади і все це завершується в останніх десятиліттях Світовим Конґресом Вільних Українців.

В останніх десятиліттях, діяльність Союзу Українок Канади була не менш активна, проробло чимало праці, про яку годі було б тут оповідати. Зміцнились наші ряди молодшим членством та ідейними людьми новішої іміґрації.

В році нашого Золотого Ювілею дальше зростання нашої організації не припинилось. Перед нами великі можливости дальшої широкої діяльности і осягів, але вони будуть можливі лише тоді, коли в нас буде збережена єдність думки, яка побудована на наших первісних засадах, про що вже було тут згадано раніше.

Цей наш Ювілейний Рік наспів у добі великих подій, не тільки в Україні, чи в Канаді, але й у цілому світі. Тому, хай наші заповіти завжди зберігають нашу силу, нашу духовість, єдність нашої думки і чину, бо лише вони будуть запорукою нашої ще кращої майбутности!

Дотепно

Родинне коло — це чоловік, який потрапив в оточення дружини, тещі й дочок.

— О. Сеін

— — —

Чи був чоловічий день у період матріярхату?

— О. Сеін

— — —

Зібрався з думками і розігнав їх.

LEONID PLYUSHCH

LEONID IVANOVYCH PLYUSHCH, a Soviet Ukrainian mathematician, after a four year incarceration in Soviet prisons, of which two and a half years were spent in a *"psychiatric hospital"* (asylum), was released on January 8, 1976 following an international campaign on his behalf, and emigrated to the West. He presently resides in Paris with his wife and their two sons.

Born in 1939, Plyushch finished the faculty of mechanics and mathematics at Kiev University in 1962. Until 1968, he worked as an engineer-mathematician at the Cybernetics Institute of the Academy of Sciences of the USSR.

From 1966 Plyushch wrote letters to samvydav where he discussed the anti-democratic nature and practise of the Soviet regime vis-a-vis the national question, human rights, ideology, etc., and signed a number of public appeals and petitions to democratize Soviet society.

In 1968 Plyushch was dismissed from his job at the Academy of Sciences for his letter to the newspaper *Komsomol's'ka Pravda* protesting the illegal and unfounded arrests and convictions of human rights activists A. Ginzburg and Yu. Galanskov.

In 1969 Plyushch became a member of the Initiative Group for the Defense of Human Rights in the USSR.

In 1972 Plyushch was arrested by the KGB and imprisoned for *"anti-Soviet agitation and propaganda"*. After an examination at the notorious Serbsky Institute of Forensic Psychiatry diagnosed him as suffering from *"sluggish schizophrenia"* characterized by *"Messianic and reformist ideas"*, he was incarcerated at the Dnipropetrovs'k Special Mental Hospital.

For the next two and a half years Plyushch was tortured by physical abuse and administration of *"neuroleptic"* drugs, haloperidol, triftazin etc., and insulin with the intention of destroying him mentally and physically in order to extract from him a retraction of his beliefs. In addition, Plyushch was confined with violent and mentally deranged criminals, with whom he had continuous and unavoidable confrontations.

A further indication of the strength and perseverence of Plyushch was the unanimous agreement by all western psychiatrists who examined him after his release, that although his health would be permanently damaged due to the barbaric administration of drugs, Plyushch showed absolutely no sign of mental illness, and was totally sane.

This blatant abuse of psychiatry for the purpose of Soviet political expediency so incensed all concerned and democratically minded people that at an international defense campaign, beginning with the Soviet Initiative Group and including Amnesty International, The International Committee of Mathematicians, Western psychiatrists, and a multitude of defense groups (Ukrainian and others) was initiated. Heated debate in the British and Spanish, but particularly, in the French and Italian Communist Parties, keenly followed and encouraged by the broad left, led to the condemnation and censuring by these European parties of the Communist Party of the Soviet Union (CPSU) for its antidemocratic abuses of human and civil rights.

In fact, it has been theorized that the phenomenon of *"Euro-Communism"* and the European CPs' gradual breaking from the dominance of the CPSU is in part due to the formers' acceptance of the principles and cause championed by Leonid Plyushch and the people whom he defends; Moroz, Chornovil, Svitlychnyj, etc.

Since his emigration to the West, Plyushch has untiringly devoted all his time to writing and speaking on the conditions of life in the Soviet Union, unequivocally defending human and civil rights, national self determination for Ukraine and all republics, socialist democracy etc.

Plyushch has been particularly active, as a member of the International Committee Against Repression: East and West, condemning the Soviet Union's abuse of psychiatry for political purposes.

In addition, Plyushch was the chief spokesperson for the Helsinki Monitoring Committees in the Soviet Union at the Belgrade conference to review the Helsinki accords, which was held in June of this year in Belgrade, Yugoslavia, and which continues this fall. He leads a five member group of former Soviet dissidents Lyudmyla Alekseyeva, Vladimir Bukovsky, Valery Chalidze and Andrei Amalrik, each of whom were appointed by the Helsinki Groups themselves.

As indicated by the commission of Plyushch by the Helsinki Monitoring Committees of the

UKRAINIAN PRIDE AND TRADITION

Fourth in a series on the ethnic make-up of Etobicoke.
We've featured the Italians, Germans, and East Indians in the preceding articles.

By OLGA CYHANENKO
Gazette Staff

Think of Ukrainians and visions of swirling dancers in brightly colored costumes, ribbons, and boots may come to mind.

It's the way we've recognized them at the popular summer Caravan festival where almost everyone in Toronto has had a chance to see examples of their culture first-hand and sample the food once restricted to native Ukrainians.

These traditions, born in the Ukraine, travelled to Canada with three successive waves of immigrants. Many in the first wave settled in the prairie provinces. Later immigrants tended to settle close to the place they first stepped on land — Toronto. They built a sizeable Ukrainian community in the Bathurst and College St. area.

The golden bulbs of the Ukrainian Greek Orthodox cathedral on Bathurst, right across from Toronto Western Hospital, marked one of the religious hubs of the community.

As individuals grew more affluent, they drifted away from the core to suburbs and towns to the east and west of Toronto. Etobicoke and Oshawa became major receptacles for the newly affluent Ukrainians.

A hard working lot, heartily endowed with the work ethic, it's tough to find a first-generation Ukrainian who doesn't own a home. They scrimp and save, rarely indulging in movies, dining out, or vacations until they have a piece of land and a house to call home.

Most of the traditional homes are adorned with religious pictures, or icons — a constant reminder of the deep religious beliefs held by first-generation Ukrainians. They also cling to the Julian calendar which lags 13 days behind the generally adopted Gregorian one.

It explains why Ukrainians celebrate Christmas and New Year twice every year. The first time, it's done with everyone else. The second time, it's Ukrainian style.

Like many cultures which have adopted a new country, the Ukrainians have tried to keep their heritage alive by operating their own language schools.

In the Metro area, 22 schools service more than 100,000 Ukrainians. Six of those schools are located in Etobicoke.

Peter Mayewsky, principal of the Lesia Ukrainka School in Etobicoke, give 95 children from 6 to 13 years-old instruction in the Ukrainian language and culture. The school also offers Ukrainian dancing.

The school operates at Bloordale Community School.

This year 19 new children were enrolled. Almost half of them couldn't speak any Ukrainian. Mayewsky says they come from mixed marriages where the parent who does speak Ukrainian is anxious to have the child retain some of his other native culture.

Mayewsky's school has set up a special class to accommodate these children.

"They pick it up very quickly," he said.

But five years ago, Mayewsky said he didn't have the problem of children unable to speak Ukrainian. He feels it's part of a trend.

"Each year, children come in with less and less knowledge of Ukrainian. It's normal and natural for second, third and fourth generation children to know less."

Their pride, if anything, has increased.

"In the last three or four years children have had more pride in being Ukrainian. They are proud to show what they know."

Etobicoke Gazette,
Thursday, Sept. 29, 1977

Soviet Union to be their western representative and by information from Soviet samvydav/samizdat literature smuggled to the West, it is evident that Leonid Plyushch is the *de facto* spokesperson for the opposition movement of the Soviet Union.

"Student"

PLAY IT SAFE

(Canadian Scene) — Metro Toronto's Police Force has published two booklets outlining protective measures for women. They are titled "Protect Yourself and Help Stamp Out Purse Snatchers", and "Thefts and Woman Alone". The booklets are available from Metro Police Community Services at 211 Mavety Street, or call 967-2011.

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

Іван Чопей

ЧАРІВНА СОПІЛКА

Вирізав я із верби
Рівну-рівну гілку.
З неї я зробив собі
Чарівну сопілку.

Гей, сопілко, грай та грай
Коломийку, другу,
Хай нас чує водограй
Та й уся округа.

Наша пісня задзвенить
В дружнім хороводі.
Наша пісня полетить
Понад гори й води.

І знайде собі вона
Друзів-побратимів.
Щиру пісеньку щодня
Друзям я нестиму.

Микола Погідний

„РАЙСЬКА ПТИЦЯ"

Ви, дітки напевно вже чули про ту таємничу загадочну пташку, що її називають райською птицею. Звичайно знайти її не легка справа, але можна здогадуватися де вона може бути і де живе. Одно є певне, що та пташка є незвичайна, особливо, чарівно гарна і приваблива. Отже це мусить бути тільки малесенький колібр, бо лише він може бути такий чарівний для людського ока.

Чарівний колібр, це наче велитенський метелик, що грає різними кольорами, тремтить в повітрю райдугами і що найважнійше він єдиний, що може летіти своїми крильцями взад і вперед.

Кольори райдуги, це ті кольори, що чарують і приваблюють людину до цієї пташки. Вони миготять мережками, приваблюють людське око і ти мимоволі усміхнешся. Бо тільки усміхом можна привітати цю невеличку райську пташку. Поживою цієї райської пташки це солодкий мед, той мед, який збирають з цвітів бджоли. Довжезний тонесенький дзьобик він вкладає в середину цвіту і так живиться. Інколи він теж і зловить малесеньку мушку, бо це у нього вже така звичка. І малесенький колібер не любить шкідників і як зловить з'їсть.

Колібер теж навесні розводить свої манюсінькі пташенята. При помочі павутинки і розведе собі маленьке гніздечко і там безумовно поставить два малесенькі яєчка, а коли їх колібра висидить зараз приходять малесенькі колібрі на світ.

Колібри є мешканцями всієї Америки, північної і полудневої. Але тому що вони малесенькі, вони радше перебувають в тепліших районах нашого континенту. Щоб його побачити, треба вибрати собі гарну погоду і тоді поблукати очима між квіти. Там ви його й знайдете, як він стоїть в повітрю і дрібонить своїми різноцвітними крильцями. Коли зумієте їх побачити то й ви погодитеся назвати цього чудового колібра райською птицею . . .

Марійка Підгірянка

Зимові радощі

Сніжок сипле без впину,
Вже засипав долину,
Вже засипав горбочок, —
Вже шукаймо саночок.

Їдуть санки з горбочка,
Сиплють срібло на очка,
Як дзвіночок, сміх дзвонить,
А вітронько нас гонить.

Не догонить, не бійся.
Подорозі десь дівся, —
А ми з гірки в долину,
До царівни в гостину.

У царівни Снігурки
Будем гратись у жмурки —
На пуховій кирей,
В дружнім колі — круг неї

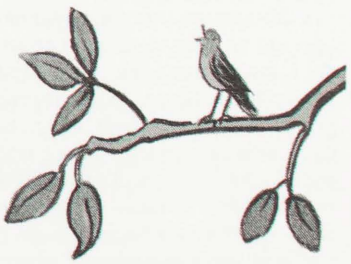

МУЗЕЙНІ ВІСТІ

МУЗЕЙ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Г. Михальчук

Курс ткання українських рушників у Бенфі

Чудові гори і чарівне маленьке містечко Бенф вітає вже вдруге гурток українок, молодших і старших, що приїхали до Школи Мистецтва вчитися ткання. Це не звичайні собі курси ткання, які існують скрізь, це навчання ткати рідні українські рушники так, як це робили наші предки, наші бабусі.

Минулого року відбулися перші такі курси, про що вже було писано своєчасно. Тоді вчилися і ткали усякого роду зразки килимарного мистецтва. Тепер відбувається знов дуже корисний двотижневий курс ткання українських рушників. Інструкторкою є молоденька пані Петруся Пелех-Олсон. Зацікавлення тим родом мистецтва було чимало молоді цього року, але на жаль прийнятих було тільки 14 осіб. Це дівчата і жінки, яким варстати і підставове ткання є де що знайоме. Яка велика шкода, що у тому часі нема і лекцій для початкуючих студенток, які також хотіли б щось навчитись. Якщо відповідь на це буде, що курси є дорогі і неварто початкових лекцій організувати в Бенф, то насувається питання: Чому Централя Союзу чи Музей і філії Союзу не подбають про організування таких початкуючих курсів у декількох місцях своїх осередків? Тоді напевно можна було б мати більше учасниць, особливо тої зацікавленої молоді. А курси у Бенф, хоч короткі, але є надзвичайно цікаві і корисні. Навчання теорії відбувається вранці від 9-ої год. і продовжується приблизно 2 год. Тут пані Петруся висвітлює учасникам діяпозитиви про зразки узорів тканин, знимки як росте льон і по черзі як із льону стає полотно. Вчимося розрізняти узори тканих рушників і спосіб їх ткати, поділ рушників. їх примінення, та звичаї. Гарна збірка музейних рушників служить до помочі. Відтак учасниці переходять до кімнати заповненої ткацькими верстатами і тут відбуваються практичні заняття. Робота це не легка, вимагає довгих годин праці, щоб дійти до наміченої цілі, а саме виткати сім різноманітних рушничків протягом двох тижнів. Отож недиво що ніхто не встає від верстату в призначеній 4-ій год. по полудні. Багато учасниць часто працює до 10 і 11-ої год. вечора. Тут треба згадати також надзвичайну дружність між учасницями. Вони постійно помагають одна одній дуже охочо, то ж не диво що ніхто не остається позаду із своєю роботою.

Мешкання і харчі у Школі Мистецтва є знамениті. Чудове повітря, краєвид і гори уприємнюють вільні хвилини побуту.

Тут подаємо список щасливих учасниць курсу цього року: інструкторка Петруся Пелех-Олсон, учасниці: Андрійчук Марія, Дейвіс Леся, Думка Лариса (Калґарі), Фарина Беті (Вікторія), Фербій Ґльорія (Едмонтон), Джексон Зора (Оттава), Літтл Шарон (Оттава), Мекітяк Джін (Калґарі), Мекітяк Лора (Калґарі), Михальчук Галина (Оттава), Пелех Фіона (Едмонтон), Романик Кароля (Вінніпеґ), Сірські Джойс (Вайкінґ), Піяста Ольга (Ріджайна).

Будучи на Ювілейному З'їзді СУС в Саскатні, до мене як учасниці, наспіло чимало питань від молоді і старших про курси у Бенфі.

Цією дорогою бажаю поділитись думками з нашим проводом Централі Союзу і проводом Головного Музею Союзу та філіями, щоб звернути пильну увагу на бажання молоді, організувати початкові курси ткання при музеях і де тільки можна, щоб не відкидати охочих вчитися ткання. але підготовити їх до продовження цієї галузі мистецтва пізніше в школі Мистецтва у Бенфі. Я думаю, що Централя Союзу Українок і Провід Музею СУК зверне на це належну увагу. Про дальші події у Бенфі буде подано пізніше у пресі.

Курси ткання у Бенфі тривали два тижні. Пані Петруся Олсон увела у практичне зайняття не менше 10 різних способів ткання, взірців. Усі студентки зробили від 7 до 10 маленьких рушничків. Одна з більш заавансованих студенток Джойс Сірська, виткала собі навіть один широкий і довгий рушник, що може сміло вчислитись до декоративних мистецьких рушників.

Крім практичних зайнять було чимало і те-

орії. Нажаль у тій ділянці наша література є дуже бідненька, особливо у перекладах на англійську мову. Отож належиться надзвичайне признання нашій молоденькій двомовній учительці, яка вишукувала матеріяли з книжок, журналів, дещо оповідань, дещо з об'їздок та практики, і підготувала чудові багаті конспекти теорії тканння рушників, історію і відмінність узорів, та навіть звичаї. На тому місці я щиро закликаю усіх, хто має відповідні матеріяли з ділянки тканння, поділитись з нашою інструкторкою, а тим самим дати нагоду слідуючим студентам навчитись якнайбільше. Програма навчання є розложена на 4 роки. Минулого року започаткували тканння зразків килимів, цього року зразки рушників, на третьому році прийдуть крайки, а на четвертому плахти. Отож хто буде щасливий закінчити 4 роки то напевно буде високо заавансований в ділянці українського тканння.

Тут треба згадати, що курси започаткувалися заходом і старанням пані Доці Яндової і пані Розини Драґан, та почерез Централю Музею в Саскатуні. Ми усі щиро вдячні нашим основоположницям і проводові Музею за таке велике досягнення. Крім турбот і праці, пані Доця Яндова зложила поважну суму грошей до дирекції Школи Мистецтва в Бенф, які є призначені на стипендії для студенток. Цього року признано двом паням стипендії, пані Каролі Романик з Вінніпеґу і пані Лесі Дейвіс з Калґарі, які є в числі девятьох осіб, що покінчили перший курс минулого року. П'ять студенток було нових.

Як звичайно, скрізь є не тільки праця, але і розваги. До того треба зачислити фестиваль у Бенф Центрі від 2-го до 20-го серпня. У програмі були: балет, концерти оркестр, оперетки, опера, виставки артистичних виробів і т.д. Усе це відбувалось у двох театрах Бенф Центру і студентам усі квитки були по знижці.

Очевидно і наші студентки скористали нераз з такої чудесної програми.

Відтак одного вечора наш український гурток був запрошений до надзвичайно розкішного, архітектурно виняткового дому на скалі, п-ва Марусі і Володимира Довганюків. Пані Марусі сестра, пані Ґльорія Фербій була також учасницею курсів.

Це був чудовий вечір розваги і відпочинку у гостинному домі п-ва Довганюків, за що ми складаємо ще раз сердечну подяку.

Усе має свій кінець, так наше навчання і наші розваги. Останні практичні зайняття кінчались у п'ятницю. І ось того дня ми мали ще

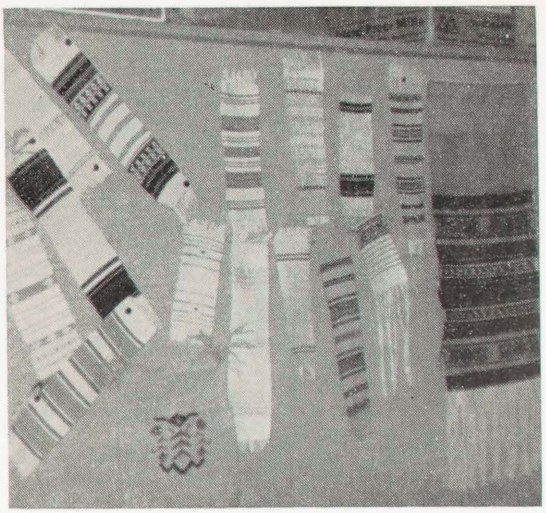

З курсу тканння рушників у Бенфі, Альберта

милу несподіванку, а саме візиту пані Доці Яндової, яка приїхала подивитись на наші закінчені рушнички. Усі щиро вітали пані Д. Яндову і дякували їй за стипендійний фонд.

Прийшов час прощатися, покидати школу і чудові гори чарівного Бенфу. Настрій у всіх був піднесений, за два тижні усі зжились як родина і мабуть багато вернеться на третій курс слідуючого року. Одначе наколи б було ще місце, то доцільне є бажаючим не минати золотої нагоди, підготовлятися на курсах при відділах чи музеях і заздалегідь виповняти аплікації на прийняття. В такий спосіб членки нашого Союзу і молодь не втратить нагоди відбути такі корисні українські курси тканння, та ще й у такій чудовій місцевості і дійсно у доброму товаристві добірного студентства.

ПОЖЕРТВИ НА БУДОВУ МУЗЕЮ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Східня Філія Музею — Торонто, Онт.	$100.00
Ольга Ковальчук — Тандер Бей, Онт.	50.00
Олекса Мех — Оттава	25.00
(в пам'ять добр. О. Савчук)	
Віра Слука, — Де Па, Ман.	50.00
(в пам'ять чоловіка Йосифа)	
В. В. Радиш — Гамільтон, Онт.	50.00
Олена Райчиба — Едмонтон, Альберта	245.00
Василь П'ясецький — Едмонтон	5.00
Марія Дим'янів — Едмонтон	34.00
Мекс і Павліна Канасевич — Едмонтон	100.00
Іванна Пусентело — Едмонтон	35.00
Р. П. Самоїл — Едмонтон	25.00
Тіна Ткачик — Едмонтон	50.00
Стела Галубіцька — Едмонтон	50.00

Анна Данилович — Едмонтон	100.00
Марія Музика — Вегревил, Альберта	50.00
П-во Л. Полович — Канора, Саск.	50.00
Анонімний — Канора, Саск.	500.00
Dr. & Mrs. Lloyd Skoretz — Lloydminster, Sask.	100.00
(в пам'ять пок. Марії Котелко — Канора, Саск.)	
Mrs. Margo Rond, Seal Beach, Calif.	20.00
(In memory of Marie Kotelko sister-in-law)	
Марія Симчич — Вінніпеґ	200.00
(в пам'ять чоловіка Іллі Симчича)	
П-во В. Гриньків — Йорктон, Саск.	25.00
Ліна Кучар — Вернон, Б. К.	25.00
П-во Петро Кондра — Вінніпеґ	25.00
(в пам'ять П. Пауша)	
Д-р Ілія Вахна — Торонто	50.00
(в пам'ять Олекси Долинчука)	
Стефанія Михасів — Кемсак, Саск.	20.00
Пані Демків — Поркюпайн Плейнс Норсінґ Гом	20.00
Олена Симчич — Вернон, Б. К.	100.00

По $10.00 склали — добр. Юстина Мельничук, Елен Котелко (в пам'ять Марії Котелко), Михайло Козакевич, Орест Заставний, Відділ ім. Л. Українки у Єлов Крік.

З нагоди 75-ліття пані Розалії Томащук у Мічам — Розалія Томащук — $75.00, п-во Л. Томащуки з Оттави — $25.00; по $10.00 склали — Вікторія Вінтоник, п-во Токарчук, п-во Борси; по $5.00 — п-во Г. Кріпкі, п-во Н. Козак, п-во О. Кріпкі, Наталя Сороковська, Мартин Томащук, Анна Букурак, п-во О. Соловій, Іван Забарський, Микола Старчук, Федір Букурак, дрібні $17.00. Разом — $202.00.

З нагоди 80-ліття добр. Софії Стратійчук на прийнятті в домі дітей у Вінніпегу:

Наталя Стратійчук — $50.00, Анатолій Стратійчук — $20.00 і Леся Стратійчук — $20.00. Присутні — Оля Завісляк, Пасічняк, п-во Павлики, Григорій Тижук, о. і добр. Керніцькі, п-во Кондри, п-во Левицькі. Марія Симчич, Наталя Когуська, суддя і пані Соломон, п-во Кривецькі, Зоня Крип'якевич, п-во Процюк, п-во Юрків, М. Микитюк, Анна Прокопів, Марія Білоус, П. Пастух, А. Метенко, о. д-р С. В. Савчук, С. Зварич, Марія Марко, Зеновія Харовська, Е. Джексон і Б. Дарлінґтон, разом склали $232.00 на Музейну Фундацію.

Оля Гавриш

ВІДІЙШЛИ У ВІЧНІСТЬ У 1977 РОЦІ ДВА ЗАСЛУЖЕНІ САМОСТІЙНИКИ

Бл. п. Іван Стратійчук,

довголітний член СУС. Був головою Центрального Проводу СУС на Канаду, членом Консисторії УГПЦ в Канаді, головою Катедральної Громади УГПЦ в Саскатуні, заступником голови Інституту ім. П. Могили, та в останніх роках свого життя був головою Провінційної Ради Комітету Українців Канади в Саскачевані. Упокоївся на 74 році свого життя в Саскатуні 26 квітня 1977 р.

Бл. п. Петро Пауш,

довголітній диригент хору, українського православного катедрального собору Св. Івана Хрестителя в Едмонтоні, Почесний член катедральної громади, вірний син українського народу — учасник Визвольних Змагань, свідомий громадянин української спільноти міста Едмонтону, діяльний член Союзу Українців Самостійників, член Ордену Св. Андрея, упокоївся на 75 році свого життя в Едмонтоні 5 квітня 1977 р.

НЕВИДЖАЛУВАНА ВТРАТА

Ділимося сумною вісткою з членками Союзу Українок і читачками журнала „Промінь" та з усіма знайомими, що в неділю 11 вересня 1977 року, в місцевій лікарні, по короткій але важкій недузі, відійшла у вічність на 45 році життя бл. п. Марія Котелко. Мов блискавка розннеслася ця сумна вістка, що між нами членками Союзу Українок Канади, у відділі ім. М. Маркович у Канорі, не стало в живих довголітньої і активної членки Марії Котелко. Як болюча втрата для всіх нас, як боляче було нам посестрам прощати ще в повному розквіті життя членку товариства, яка ще так багато могла попрацювати для своєї організації і своєї Церкви. Але Божі Дороги не наші дороги й нехай буде Його Свята Воля!

Покійна Марія Котелко, з дому Скорець, народилася 30 липня 1933 року в околиці Бюкенен, Саск. від батьків Стефана й Розалії, з дому Парадовська. В родинній місцевості вона виростала, ходила до публічної школи, а вищу школу закінчила в Саскатуні, перебуваючи в Інституті Петра Могили. 22 жовтня 1950 року вийшла вона заміж за Романа Котелка, вінчаючись в Українській Православній Церкві Св. Івана Хрестителя в Бюкенен. Після одруження молода пара проживала перших два роки в Кадворті, Саск., де молоденька Марія, як бувша Могилянка й Сумківка, вписується до відділу Союзу Українок ім. Княгині Ольги й стає активною членкою і секретаркою. Від часу поселення в Канорі покійна Марія відразу вписалася до Союзу Українок у відділі ім. Марії Маркович. Тут вона була членкою від 1954 року до кінця свого трудолюбивого життя. На протязі того часу вона займала різні позиції й давала свій вклад праці в різних ділянках у комітетах і заряді при товаристві. Вона була кілька років рекордовою секретаркою, заступницею голови й два роки головою товариства. Вчила дітей в Недільній Школі, була членкою Дорадчої Ради старшого СУМК і в тому часі вона дала свій великий вклад праці з молоддю. Під керівництвом покійної Марії канорський СУМК виграв був трофей на цілу Канаду в драматичних змаганнях. Кількаразово була делегаткою на Провінційних і Крайових З'їздах Союзу Українок.

Попри працю в товаристві, вона була членкою Дирекції Дому для Старших у Канорі, членкою Дирекції Інституту Петра Могили в Саскатуні й директоркою Округи Інституту ч. 5. Брала також участь у праці в загально канадському житті, а в 1975 році була кандидаткою на посла до Саскачеванської легіслятури з рамени ліберальної партії Канорською Виборчої Округи. Будучи окружною представницею С.У.К., покійна Марія поклала багато труду в часі двотижневої окружної об'їздки голови Союзу Українок Канади пані Анастасії Шемелюк з нагоди 50-ліття нашого Союзу. Вона не зважала на свою перевтому й на своє вже підірване здоров'я, а з посвятою і без винагородження присвятила цих два тижні відвідинам своїм автом дооколишніх відділів. Вона сказала: „Для своєї організації, Церкви люблю працювати, люблю працювати з людьми й для людей".

В 1976 році, на 50-літнім ювілейнім святкуванні нашого відділу, покійна була відзначена 25-літньою брошкою, а навесні 1977 року 25-літньою Грамотою Союзу Українок Канади за постійну 25-літню приналежність до Союзу.

Св. п. Марія Котелко

Похоронні відправи відбулись увечорі 13 й рано 14 вересня в Українській Православній Церкві Святої Тройці в Канорі при великому здвизі людей. Відправляючи о. парох прот. В. Бойчук і о. О. Гупка з Саскатуну, дякував п. Лука Полович, а Службу Божу співав церковний хор під управою дириґентки пані Павлі Данильчук. Під час Св. Літургії членки відділу ім. Марії Маркович стояли коло домовини покійної почерзі з запаленими свічками. Тлінні останки покійної похоронено на місцевім цвинтарі в Канорі. Багато, багато квітів і вінків було від родини й друзів та всіх, з якими вона працювала й тих, що її знали, а квіти покійна за життя дуже любила, які кожного року плекала коло своєї хати.

Після похорону покійної на цвинтарі в Народнім Домі відбулась спільна поминальна перекуска, яку приготовили членки жіночого товариства. На перекусці відбулася коротка програма, якою проводив п. Володимир Мисак. На цій програмі зложили родині співчуття: від жіночого товариства добр. Ольга Бойчук, від Дирекції Інституту Могили ректор А. Качковський, а слово розради й співчуття та добрий спомин про покійну висловили обидва священослужителі. Також о. О. Гупка, від імені родини, зложив подяку всім учасникам похорону. Слід згадати, що в похоронних відправах у церкві й в поминальній перекусці взяли участь з рамени ліберальної партії сенатор Дейв Стюарт з Оттави й Тед Малон з Ріджайни.

Покійна Марія залишила в глибокому смутку свого мужа Романа й трьох синів: Дениса з дружиною, який є лікарем у Саскатуні, Зенона, який є студентом університету в Саскатуні й найменшого Тараса вдома, який вчащає до 10-ої кляси Вищої Школи в Канорі. Полишила також свою стареньку матір Розалію Скорець у Канорі, одного рідного брата д-ра Лойда Скорця в Лойд Мінстер і одну рідну сестру Євгенію Гал у Келгарі та багато іншої ближчої і дальшої родини, багато приятелів

та друзів. На похорон покійної з'їхалася родина зблизька й здалека, а між ними зі ЗСА з Каліфорнії Марго Ронд, з дому Котелко і Елен Котелко, а з Ошави, Онт. Ніна й Алфред Котелко.

Після похоронних відправ у церкві, на заклик пароха, учасники похорону, прощаючись з покійною, зложили свої пожертви на нев'янучий вінець для покійної в сумі $224.75, з чого призначено $50.00 на журнал „Промінь", якого покійна була передплатницею від його появи, $50.00 на Інститут Могили в Саскатуні, а решту $124.75 на будову Іконостасу в місцевій церкві.

Нехай Добрий Господь скріпить і потішить у тяжкому горі засмучену родину, а душу покійної Марії хай оселить там, де праведні спочивають, а добра пам'ять про неї нехай буде завжди між усіма нами!

Вічна Їй Пам'ять!

Ольга Бойчук

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

Замість китиці квітів на могилу моєї дорогої землячки, бл. п. Марії Радіоновної Ткаченко, складаю в першу річницю упокоєння — 15 січня 1977 року в Бімзвел, Онт. $10.00 на журнал „Промінь", якого Покійна так любила читати. Хай пам'ять про неї буде на все серед нас.

П. Дмитренко, Ґрімзбі, Онт.

— — — — —

У четверту річницю смерти мого дорогого брата, бл. п. Василя Скоріка, який упокоївся у далекій Франції (Монтпельве), засилаю замість квітів на його могилу $12.00, — $5.00 на „Промінь" і $7.00 на Музей Союзу Українок Канади.

Людмила Бризгун, Торонто

— — — — —

Відділ Союзу при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні на свіжу могилу бл. п. Григорія Тижука замість китиці квітів складає $10.00 на журнал „Промінь". Синові Борисові та дальшій родині висловлюємо глибоке співчуття.

За відділ **Ніна Вірстюк,** секр.

— — — — —

У першу річницю мого доброго, незабутнього мужа, бл. п. Михайла Шевціва, який упокоївся в історичний день — 1-го листопада, складаю $500.00 на Шевченківську Фундацію і скромну пожертву в сумі $10.00 на „Промінь".

Дружина Анна, син Зенко з дружиною і дочка Стефанія, Едмонтон

— — — — —

У шосту річницю відходу у вічність мого дорогого мужа, тата, дідуся і прадіда, бл. п. Василя Романовича, який упокоївся 10 грудня 1971 року, в його світлу пам'ять засилаю $10.00 на „Промінь".

Дружина Анна Романович з родиною, Принц Альберт, Саск.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Марії Стогрі, яка упокоїлась 22 жовтня 1977 р., відділ ім. Л. Українки у Ванкувері складає $5.00 на „Промінь". Бл. п. Марія прожила 80 років, належала до відділу та працювала в ньому. Вічна їй пам'ять!

М. Митрук, голова **П. Клюкевич,** рефер.

НОВІ НАДІСЛАНІ КНИЖКИ

Андрій Качор — Борис Мартос. Коротка розвідка його науково-економічної, політичної і загальногромадської праці. Накладом Української Вільної Академії Наук. Вінніпеґ, 1977.

— — —

Борис Грінченко — Олеся. Оповідання. Ілюстрації Ніни Мудрик-Мриц. ОПЛДМ. — Обз'єднання Працівників Дитячої Літератури для Дітей і Молоді. Торонто-Вінніпеґ — Канада 1977.

— — —

Редакційна Колегія — Календар-Альманах Нового Шляху 1977. Друком і накладом „Нового Шляху" Торонто, Онт.

У світлу пам'ять мого дорогого мужа, батька і дідуся, бл. п. Івана Килюка, замість китиці квітів висилаю $10.00 на журнал „Промінь". Покійному Іванові хай буде легкою канадійська земля.

Дружина Параска Килюк, Гефорд

— — — — —

У першу річницю смерти нашого незабутнього дорогого мужа, тата і дідуся, бл. п. Юрія Гребенюк, який упокоївся 16 жовтня 1976 р. в Айтуні, Саск., в його світлу пам'ять кладемо нев'янучий вінок і засилаємо $5.00 на „Промінь".

Дружина Марія Гребенюк і родина

— — — — —

У сьому річницю відходу у вічність мого мужа, бл. п. Іллі Козака, моїх родичів — Марії і Йосифа Піскозуба, моїх пок. сестер і братів в їх пам'ять жертвую $1,000.00, за які уставлено образ „Ікона де Ісус" в нашій святій Церкві у Ст. Кетеринс, Онт.

І так дня 15 травня ц. р. під час Візитації нашого храму Преосв. Владика Миколай в сослуженні о. прот. Легенюка посвятили цей образ.

У пам'ять такої події складаю дар — $50.00 на журнал „Промінь".

Євфрозина Козак і родина

— — — — —

У двадцятьп'яту річницю складаємо нев'янучий вінок у память нашого найдорожчого мужа, бл. п. Константина Когута — батька та дідуся, який упокоївся 12 грудня 1952 року, в його світлу память складаємо дар — $25.00 на журнал „Промінь". Вічна Тобі пам'ять. дорогий мужу, батьку, тестю і дідусю Константине!

Кароліна Когут, дружина, дочки і зяті — Тоня і Петро Питранюк у Тандер, Бей, **Оля і Микола Стручинські** в Давнсв'ю **та внуки** з Тандер Бей, Ошави і Нипигону.

— — — — —

У двадцять першу річницю смерти мого дорогого мужа, бл. п. Николая Москалика, який упокоївся 1 грудня 1957 року, в його незабутню пам'ять складаю китицю квітів — $10.00 дар на журнал „Промінь".

Дружина Анна Москалик, Вінніпеґ

— — — — —

У світлу пам'ять мого любого сина Андріяна Москалика, який загинув під час другої Світової війни, а похоронений у Бельгії складаю вінок з нев'янучих квітів — $10.00 дар на журнал „Промінь".

Мати Анна Москалик, Вінніпеґ

ЛЮДИНА, МИСТЕЦЬ БОРЕЦЬ

ювалися, бо всі хвороби невпинно прогресували), з гіркими думами про нужденне життя трудової людини, з гарячою любов'ю до вітчизни, з прагненням стати в лави мужніх борців за волю, з незламною вірою в перемогу добра на землі — він проходить свій шлях страдника. Але голос його лунає в мужньому заклику:

Хай скажена хуртовина
Нас по світу розкида —
Не сумуйте, бо година
Вже з-за хмари вигляда.

У фолкльорі найбільше вабили Грабовського українські народні пісні: він записував їх, сам співав і розповсюджував. За його власним свідченням народні пісні завжди викликали захоплення поета, допомагали йому коротати невільницькі дні на засланні: „Втіхо моя, пісне українська!" Так, Грабовський багато зазнав тортур, але залишився до кінця незламним, хоча й передчасно ліг у могилу. 12 грудня 1902 року на 38 році страдник, поет-мученик помер в Тобольську на засланні там же й похований. Цього року припадає 75 років з дня смерти поета-мученика.

Іван Франко у статті „Сумна відомість" говорить: "...Доконали людоїди ще одну молоду силу, понівечили гарний талант, що міг би був зробити чимало доброго серед своєї рідної суспільності. І нема тої сили, щоби хоч тепер, засудженого на смерть самою природою, вирвала з пазурів варварської адміністрації, облегшила йому муки конання! Терпи ж, наш нещасний ,сердешний товаришу! Неси до могили свій важкий хрест, та знай, що тут, далеко в рідному краю, тебе знають і люблять і що ім'я твоє яснітиме в ряді тих наших мучеників, що наче стяг бойовий ведуть і вестимуть цілі покоління до боротьби з усякою самоволею, з усяким гнітом чи індивідуальним, чи національним". (Житє і слово" 1897, кн. I, стор. 80-81).

Дорогий читачу ці Франкові слова і життя поета-страдника хай будуть тобі до роздуми. Прочитай і порівняй!

Наталя Кібець

Міннеаполіс, Мінн.
липень 1977 р.
Використані матеріяли:

М. Плевако — „Статті і розвідки" стор. 662-663
УРЕ стор. 402-403
П. Грабовський „Поезії" т. I.

СПИСОК ПОЖЕРТВ НА ПЕРЕБУДОВУ ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ МУЗЕЮ С.У.К. У ВАНКУВЕРІ

Музей С.У.К. у Ванкувері: Маємо прикрасно перебудоване приміщення для Музею коштом понад 9,000.00 та безплатною працею.

Пожертви зложили слідуючі: По $1,000.00: Форвин і Марія Богдан і Люба Кут-Шевчук з родиною. По $500.00: Юрій Диба. По $300.00 Юліян і Анна Воробець, Келовна і Ед і Ольга Кіндрачук, Мадейра Парк, Анна Крупка, Юрій і Анна Феняк, Чиливак.

По $250.00: Д. Е. Янда, Едмонтон, К. Деміон, Бирнабі. По $216.00: Ґейль Дайкін. По $200.00: д-р і Марія Савицькі, Чиливак. По $150.00: Відділ С.У.К., Ванкувер, С. К. Мойсюк, Вікторія. По $125.00: Марта Мурин.

По $100.00: Відділи С.У.К.: Бирнабі, Волей, Вернон і Чиливак, Анна Бойчук, Взаїмна Поміч, Чиливак, Люба Киба, Катерина Кирстюк, Іван Крипякевич, Чиливак, д-р Б. Лисак, Лілія Митрук, Іван Радомський, Анна Трач, Стефанія Троян, Чиливак, Анна Турко, Євген Цюник і Емілія Чуйко.

По $50.00: Ліна Веббер, Василина Гоменюк і Павліна Клюкевич. По $49.00: Марта Лебедович, Волей. По $40.00: Марія Костюк. По $30.00: Оксана Сироїд. По $30.00: Марія Микицей: По $25.00: Пані Боднарчук, Волей, Броварня Лабатс, добр. К. Бублик, Іван Керелюк і Олег Літвінов.

По $24.00: Пані Островська, Волей. По $20.00: Силвія Кембел-Лебедович, ЗСА, Єва Культуцька, Катерина Морсон, Брендон, Пані Москалюк, Волей, Іван Пушка і М. Чайка, Чиливак. По $15.00: Гелен Валш і В. В. Єлиняк.

По $10.00: М. Захарук, Волей, Анна Звоздецька, Едмонтон, добр. Ольга Мороз, Вернон, Марія Новосад, Дмитро Окос, Ротленд, Фіона Пелех, Едмонтон, і Ф. Яковенюк, Вернон. По $5.00: д-р М. Гуцуляк, П. Кіндрачук, Вернон, Б. Ковальчук, Г. Лучак, Вернон і В. Шевчик, Річмонд. По $2.00: Теодор Мілян.

ПОМАГАЛИ В ПЕРЕБУДОВІ ПРАЦЕЮ БЕЗ ОПЛАТИ

І. Ахтемійчук, Ф. Богдан, о. П. Бублик, Юліян Воробець, М. Гниздило, Ю. Диба, М. Заголюк, В. В. Єлиняк, Королик, Ю. Королюк, Люба Кут-Шевчук, Мамчур, Маланич, Л. Маскаль, Т. Мелян, Д. Мойсеюк, І. Николюк, Петецький, А. Разник, А. Савчук, М. Середа, Сотник, М. Сомерс, Б. Талик, І. Торупка, І. Тхір, Н. Чернега, Ф. Чорней.

Признання - подяку жертводавцям і працівникам вписано на металевій таблиці яка находиться в музеї.

Головний Музей Союзу Українок в Саскатуні буде один з найкращих музеїв в Канаді для загального ужитку. На викінчення і устаткування будинків потрібно ще понад пів мільйона долярів. Віримо, що свідоме членство С.У.К. щедрою жертвенністю докаже, що розуміє цінність і значення Головного Українського Музею для нашого народу в Канаді.

Пожертви можна слати до головного музею в Саскатуні.

Марія Савицька — секр. з'їзду

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ЗНАМЕННИЙ ЮВІЛЕЙ ПАНСТВА МАНДРИКІВ

В п'ятницю 21 жовтня 1977 року о годині 6:30 вечора близька родина влаштувала величаве прийняття на честь батьків, Олександрові й Марії Мандрик, з нагоди 55-літнього ювілею їхнього подружжя. Около 350 гостей — дальшої родини і приятелів — заповнили залю прийняття в готелі Шато Ляком в Едмонтоні.

При головному столі сиділи ювіляти Олександер і Марія з дванадцятьма внуками. Митр. прот. Олександер Хом'як провів молитву перед вечерою; Всеч. о. Віктор Лакуста промовив молитву в англійській мові. Потім господар, Василь Косташ, попросив гостей піднести тост на здоров'я ювілят.

По вечері син ювілятів, Михайло, представив почесних гостей при головному столі, як також синів і дочку та їх подруг, що сиділи за окремим столом: а саме Юрія й Лесю, Гриця й Розалію, Николая, доню Марію й мужа Дона Алтона.

Опісля почалася коротенька офіційна програма, якою проводив господар, Василь Косташ, довголітній приятель і кум ювілятів. Він оповів вкоротці про життєві дороги ювілят — прибуття батьків до Канади; перші роки Олександра й Марії на фармі в околиці Гері Гил; про їх побут в містечку Гері Гил, де Олександер і брат Николай провадили підприємством пд назвою, загальний магазин.

Поважне число гостей були учнями Василя й дружини Марії Косташ. З нагоди прийняття, Марія Косташ попросила бувших учнів заспівати "Happy Birthday" синам Юрієві й Михайлові, яких день народження якраз припадав того самого тижня.

Митр. прот. Олександер Хом'як, у своїй промові, підкреслив щедрість панства Мандриків в часі, коли вони перебралися до Едмонтону й вписалися в членство Української Православної парафії, Св. Івана. Прот. О. Хом'як висловив щирі бажання доброго здоров'я, і разом зі всіма гостями заспівав ювілятам „На Многії Літа".

Достойний Василь Юрко, міністер провінційного уряду, який також походить з околиці Гері Гил, вручив ювілятам грамоту від уряду провінції. Син Михайло тоді представив гостей з-поза Едмонтону.

П-во О. і М. Мандрики

В імені ініціяторів ювілею, син Юрій склав подяку всм гостям і учасникам програми, як також батькам за виховання та поміч у житті. Програма закінчилася молитвою, яку провів о. Віктор Лакуста.

На просьбу родини, не було жодних дарунків від гостей. Натомість, гості склали дев'ятдесять долярів на журнал „Промінь" як вияв вдячности за милу й приємну гостину. Після програми слідувала забава з музикою й танцями.

Ювілятам, Олександрові й Марії, бажаємо кріпкого здоров'я та обильних Божих ласк.

Приятель

З ДНЯ УРОДИН

З нагоди 80-ліття народження добродійки Софії Стратійчук, її дочки Наталя і Леся улаштували прийняття в її честь у своїм домі у Вінніпегу.

Добродійка Софія Стратійчук, дружина одного з перших священиків УГПЦ в Канаді, належить до наших провідних членок Союзу Українок Канади. Коли в 1926 році організувався Союз Українок Канади вона була одна з тих перших членок, що своїм життям і посвятою давала приклад як треба трудитись і служити справам свого народу.

Під час прийняття гості гарно забавилися, розмовляли про давні переживання і також не забули про теперішні потреби українського суспільства. Щоби вшанувати добродійку присутні зложили дар в сумі $252.00 в її честь на музейну фундацію С.У.К.. і також $20.00 на пресовий фонд „Променя".

Висловлюємо велике признання Добродійці Стратійчук за її постійну відданість на добро Церкви, С.У.К. і українського суспільства. Бажаємо її доброго здоров'я, веселости і многих літ прожити.

Р. К.

50-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ П-ВА МАРІЯНА І ТЕКЛІ ПАНЧШИНИХ
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

У п'ятницю 10 червня ц. р., парафія Св. Архистратига Михаїла спільно з дітьми ювілятів достойно вшанувала своїх одвголітніх членів піонерів — панство Маріяна та Теклю Панчишиних, з нагоди їхнього Золотого Ювілею — 50-річчя їхнього подружнього життя.

Згадані ювілейні святкування розпочалися в Церкві Св. Архистратига Михаїла молебнем за здоров'я шановних ювілятів, після якого о. парох І. Стус привітав останніх від всієї парафії, від себе особисто та своєї родини, висловлюючи їм велике признання і подяку за ту щиру та безкорисну працю для нашої Украньїкої Православної Церкви взагалі, а для парафії Св. Михаїла зокрема.

Після Молебня усі присутні в церкві перейшли разом з ювілятами до місцевої залі ,Калдер Голл", де відбулася друга частина ювілейних святкувань, господарем якої був п. Михайло Хіжан.

Народилися панство Панчишини у місцевості Звиняч в Україні. Свої роки дитинства і молодого віку провели в родинному домі в Звинячах, а 7 червня 1927 року одружилися. В 1928 році народився їм син Богдан. Через невідрадні матеріяльні обставини вдома, молоде подружжя Панчишиних еміґрують за допомогою вуйка Ульма до Канади, де вони тимчасово влаштувалися жити. Після 2 місяців перебування у вуйка в Мондерах, панство Панчишині переїжджають до Гіллкрест. Там молодий Маріян почав працювати в копальні

вугілля, де перебув на тяжкій праці 18 років. Тут народився їм другий син, Петро. У 1942 році панство Панчишин купили біля Моринвілл, Альберта фарму. Вони були дуже раді тим, що недалеко була наша українська церква у місцевості Федора, до якої вони вписалися членами. Там вони вже мали можливість молитись Богу своєю рідною українською мовою і бути учасниками наших чудових українських богослужень.

У 1956 році перемістилися жити до Едмонтону, де вони купили власний дім. В Едмонтоні наші ювіляти вписалися в членство катедральної парафії Св. Івана. У 1955 році п. Панчишин дістав працю на місцевому летовищі в Немео, де працював 16 років, аж до 1970 р.

Коли в 1960 році панство Панчишини довідались що в місцевості Калдер у Едмонтоні організується нова православна українська парафія Св. Архистратига Михаїла, вони стали членами цієї нової церкви, працюючи обоє та допомагаючи грошовими дарами новозорганізованій парафії. Наш ювілят працював довгі роки урядником при різних Комітетах при парафії починаючи від часу будови Церкви Св. Михаїла аж по сьогоднішній день. Він був довголітнім членом і організатором хору при церкві Св. Михаїла, а останнього очолював Комітет по будові нового Іконостасу та його мистецького розмалювання. Також пані Текля довгі роки належала до жіночого товариства ім. Княгині Ольги при цій церкві, виконуючи різні обов'язки в заряді цього ж товариства, включно з секретарством і головством.

Під час ювілейного бенкету, шановних Ювілятів вітали слідуючі особи: о. прот. І. Стус і о. прот. М. Крищук, брат ювілятки п. Василь Бельзюк, син Петро, голова громади Св. Михаїла, п. М. Савчук (він вручив ювілятам від громади відповідний дар), голова Братства Св. Михаїла, п. Ф. Міхальчук, і голова жін. товариства ім. княгині Ольги п-ні Софія Павлюк. На закінчення, щиросердечну подяку всім висловив від родини сам ювілят.

З нагоди їхнього ювілею Панство Панчишини зложили такі пожертви: На Колегію Св. Андрея $200.00 на побудову священичої резиденції при Церкві Св. Михаїла $100.00, на „Український Голос" $25.00, на „Промінь" $20.00.

Висловлюючи шановним Ювілятам щиросердечні вітання, молимо Господа, щоб Він як Всемилосердний, обдаровував їх і їхню милу родину своїми ласками, постійною духовною радістю ще на многі та щасливі літа.

о. прот. Іван Стус

УПРАВА ВІДДІЛУ КОМІТЕТУ УКРАЇНОК КАНАДИ У ВІННІПЕГУ

На річних зборах відділу, які відбулись 14 березня ц. р. вибрано управу в такому складі:

Уступаюча голова — Я. Паламарчук, голова — С. Залозецька, 1-ша заступниця голови — С. Береза, 2 заст. голови — А. Торб'як, секретарка — М. Левицька, кореспо. секретарка — Д. Гнатюк, фінанс. секр. — М. Чемерис, скарбник — А. Залещук, кореспо. укр. преси — Г. Онуфрійчук, кореспо. англ. преси — О. Бабух, пред. до Гром. Комітету — Г. Кінаш, Клюб Добрих Сусідів — К. Пройдун, Інтернац. Центр — Г. Кінаш і Н. Лугова, Інститут Сліпих — Я. Каптій, культурно-освітній комітет — Я. Паламарчук, Г. Онуфрійчук, М. Чемерис і Р. Супрун, Імпрезовий комітет — А. Гриценко і Г. Кінаш, телефоністка — А. Воробець, Відділ КУК — К. Янківська і Я. Паламарчук. Контрольна комісія: О. Кулик, А. Шевель і А. Зубата.

Г. Онуфрійчук, прес. реф.

Українська вишивка

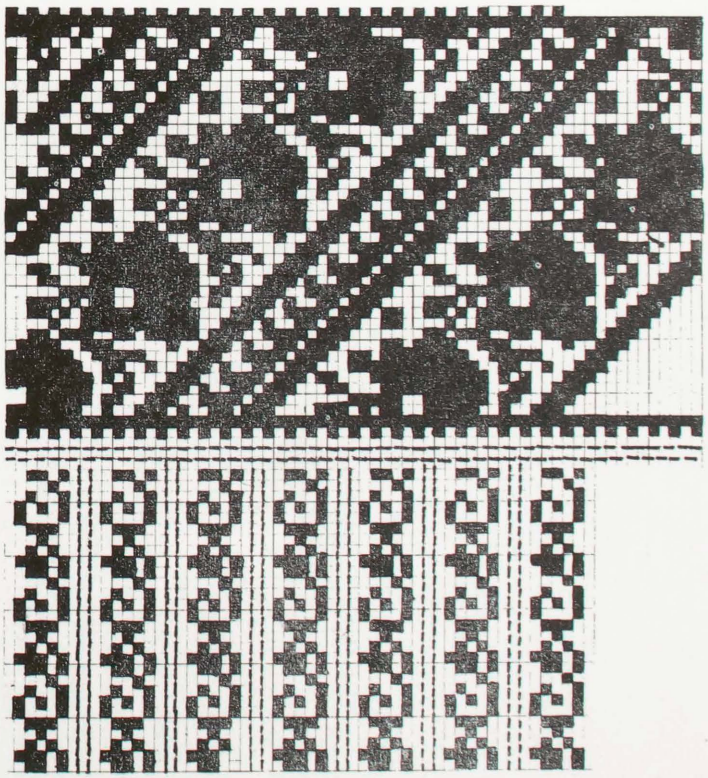

Фрагмент вишивки до блюзки або сорочки з 1888 року, Сокальщина, Львівської обл.

■ — чорна.

Музей Союзу Українок Канади
Східня Філія, Торонто

ВІДДІЛ ПРИ КАТЕДРАЛЬНІЙ ГРОМАДІ СВ. ІВАНА ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

річні звіти відділів Союзу Українок Канади

В неділю 5 грудня 1976 р., з приводу річних зборів відділу Союзу Українок Канади, закінчилося урочисте ювілейне святкування 50-річної діяльности відділу. Завдяки провідним жінкам, які відчули брак організаційного життя, 26 серпня 1926 року, зорганізувалося жіноче товариство з 16-ох членок з ціллю виховувати дітей в релігійному та національному дусі як також допомогти морально й матеріяльно Українській Православній Церкві Св. Івана. Впродовж 50 років членки відділу, яких в цей час начислюємо 271, виконали колосальну працю на різних відтинках церковно-релігійного й культурного громадського життя в користь нашої катедральної громади, українських та загально-канадських установ. За всю цю многогранну працю, відділ одержав велике признання і подяку від Катедральної громади Св. Івана у формі святочної таблиці. Рівнож альбертійський уряд, на чолі з прем'єром Логідом та едмонтонська міська рада на чолі з посадником Кевена вручили відділові похвальні грамоти з нагоди 50-річного золотого ювілею, як вияв признання за громадську працю.

Річні збори відкрила голова Василина Бойко. Молитву провів митр. Ол. Хомяк. Відтак голова прочитала імена членкинь, які відійшли від нас за минулих 50 років. Однохвилинною мовчанкою членки вшанували пам'ять померлих членок. Членки управи звітували про діяльність відділу:

Голова Василина Бойко висловила велике вдоволення, що всі членки гармонійно працювали, щоб увілейний рік увінчався добрими успіхами. Сказала, що на друге півстоліття є важливі завдання до виконання: викінчення двомовної Ювілейної Книжки — історії відділу, яка вже дру-

Управа відділу при Катедрі Св. Івана 1976 — перший ряд зліва направо: Катерина Гавриш, Марія Ґрекул, Наталя Базюк, Розалія Фарина, Василина Бойко (голова), Софія Гриник, Доця Корпан, Василина Леськів, Параня Калат, Анна Скуба; другий ряд: Катерина Міськів, Галя Ґрекул, Мирослава Фербей, Марія Косташ, Анна Томнюк, Тетяна Лазарович, Розалія Ґовда, Катерина Гарасим, Марія Солован, Фрозина Романчук; третій ряд: Люба Ґрегорі, Стефанія Ортинська, Стефка Голубіцька, Марія Гринчук, Анна Особа, Леся Івасюк, Марія Лазарук, Іванна Дженис, Доня Ковалишин. Вісім членок управи відсутніх.

кується, заохочення молодих жінок ставати в членство відділу, збереження української мови по наших домах, виховання дітей в українському дусі. Голова взяла участь в 110 зборах і засіданнях. Була присутньою майже на всіх імпрезах у нашій та в інших громадах, часто промовляла в імени відділу і силою свого становища, як одна із заступниць голови Пров. Екзекутиви Союзу Українок Канади промовляла в імени управи. Промовляла почерез радіо CKUA з нагоди 50-тирічного ювілею й відбула інтерв'ю з газетою „Едмонтон Джорнал" з нагоди ювілейного свята. Була делегаткою на провінційному з'їзді Союзу Українок Канади на Альберту, представницею на маніфестації „Оборони Віри й Христової Церкви в Україні", на 50-тирічних святкуваннях двох церковних громадах поза Едмонтоном. Відвідала 556 пацієнтів в лікарнях і „нирсінг" домах в 1976 році.

Перша заст. голови — Софія Гриник заступала голову на зборах комітетів і голів місячних комітетів. Була відповідальна за замовлення Ювілейної Книжки. Повідомляла членок управи та голів комітетів про засідання.

Друга заст. голови — Доця Корпан відповідала за замовлення авдиторії на різні підприємства що включали подавання страв. Таких обідів було 41.

Третя заст. голови — Василина Леськів відповідала за переведення похоронних і поминальних обідів, яких було 25.

Четверта заст. голови — Параня Калат замовляла харчі на обіди.

Секретарки — рекордова — Наталя Базюк, кореспонденційна — Марія Ґрекул, і заст. секретарок — Галя Федорків. Зарекордовано 11 місячних зборів, 6 засідань управи й одні річні збори: прочитано на зборах обіжники централі Союзу Українок Канади, Пров. Екзекутиви, Централі СУС і ТУС; листи, картки подяки і т. п.; написано багато листів, карток поздоровлення та карток співчуття, оголошення. Записано присутність членок на зборах, зроблено список членок, які помагали в місячних комітетах.

Касирка — Катерина Гавриш. З 1975 року в касі лишилося 5,884.30 дол., прибутки за 1976 р. 69,264.23 дол., видатки за 1976 — 62,712.51 дол. 31-го жовтня 1976 р. в банку лишилося — 12,436.02 дол., включно з касами комітетів відділу, разом лишилося 14,859.12 дол.

Головні пожертви відділу:

На Катедру Св. Івана — 20,940.00 дол., Музейну Фундацію С.У.К. — 2,000.00, С.У.С. Фундацію — 1,500.00, Дві стипендії для богословів — 600.00, Організаційний фонд С.У.К. — 500.00, Квіти для Катедри — 349.00, Видавничий фонд Н. Кобринської — 300.00, Колегію Св. Андрея — 200.00, Фундацію В. Сарчука — 200.00, Фундацію Ю. Стечишина — 100.00, „Промінь" — 220.00, Добродійний фонд С.У.К. — 200.00, Укр. Православну Церкву в Аргентині — 200.00, Менші пожертви — 421.00.

ЗВІТИ КОМІТЕТІВ

Українська Школа — Петруся Цимбалюк. У навчальному 1975 - 1976 році було в першім семестрі 104 учнів а в другім 95; 9 учителів навчали 8 кляс. Одна учителька навчала співу. Школа влаштувала два виступи: свято Св. Миколая та кінцевий весняний концерт. Учні взяли участь у Шевченківськім святкуванні відділу КУК. Учні відвідали музей Союзу Українок Канади (Альбертійська філія) та Український Архів і Музей Альберти. Під час учительських конференцій в школі відбулися показові лекції. Комітет з допомогою батьків відбув три „бінга", щоб здобути фондів на підтримку школи.

Молодший відділ СУМК — Олександра Фарина. Було 22 членів, які відбули 18 сходин, 6 релегійно-наукових сесій, дві вечері й одну забаву, на якій гостями були члени відділу СУМК з громади Св. Андрея. Культурно-мистецька програма включала кераміку, виріб горшків, писання писанок, печення пасок і спів. Під час Різдвяних свят ходили з колядою на користь Катедри Св. Івана. Мали різдвяну програму для мешканців старечого дому ім. Св. Івана, після якої подали учасникам чай і перекусу. Відділ взяв участь в Провінційнім здвизі СУМК в оселі „Бравінок"; взяв участь в продажі квітів на фонд поборювання недуги рака. Відділ відбув чотири різні проєкти і здобув чистого доходу в сумі $1,635.00. Відділ відсвяткував 25-ти літній Ювілей свого існування з дня відновлення молодшого відділу святочним бенкетом, на якім був присутній і промовляв перший голова д-р Зенон Шевців. Пані Софія Василишин, одна з перших основательок сумківського відділу, подала перегляд праці молодшого СУМК. З нагоди Ювілею відділ пожертвував по $25.00 на „Промінь", „Вісник" і „Український Голос". Комітет влаштував гарну виставку ручних робіт, журналів та інших праць членів, яку учасники бенкету оглядали. Члени, як іналежуть до сумківського хору, виступали на різних імпрезах.

Старший відділ СУМК — Філя Кругляк. Членів було 34, які сходилися кожного тижня. На сходини були заряджені фільми, бесідники на релігійні та мистецькі теми. Раз на місяць відбувалися чергові збори. Члени мали показ печення калачів і пасок та відбули кілька вечерків писання писанок. Взяли участь в провінційнім „Джемборі" СУМК з іншими відділами з Альберти і Британської Колюмбії в оселі „Барвінок". Взяли участь у Провінційнім СУМК з'їзді в місяці жовтні в Едмонтоні. Колядували на користь Катедри Св. Івана. Члени співають у сумківськім хорі, який співає Св. Літургію раз на місяць в Катедрі Св. Івана і виступає на різних підприємствах. Членка управи відділу, Наталка Стус, була вибрана королевою СУМК на Канаду на краєвім з'їзді СУМК в Едмонтоні, і за це належиться її велике признання. Відділ пожертвував $800.00 до централі СУМК на сплачення довгу як також пожертвував $600.00 на нововставлену запрестольну стіну в Катедральному соборі Св. Івана.

Українські танки — Леся Козак. У 1975 - 76 навчальному році було 120 учнів розділені на 8 кляс і двоє учителів. Учні виступали в Альбертійськім провінційнім музеї як також на телевізії. Телевізійну програму повторювали 2 рази. Виступали з програмою в старечім домі ім. Св. Івана. Відбули два успішні концерти, один в авдиторії Св. Івана а один у Вікторія школі.

Членський — Фрозина Романчук. В 1976 році у відділі було 271 членчинь. Впродовж року вписалося 9 нових членкинь, одна переходова членка а дві членки упокоїлися. Є дві основательки, дві почесні голови і 15 почесних членок. Комітет відбув річний членський чай. Повідомив всі членки про знимки до ювілейної книжки. Повідомив всіх членок про ювілейні святкування 50-річного ювілею. З нагоди золотого ювілею

членки отримали членські картки з золотими цифрами 50. Комітет помагав в адміністраційній праці у злуці з ювілейною книжкою. Комітет постійно заохочує жінок вписуватися до відділу.

Церковний — Галя Ґрекул. Комітет відповідає за квіти й прикрасу Катедри. Комітет доложив багато праці, щоб упорядкувати захристя після вставлення мозаїки на запрестольній стіні а після посвячення цієї стіни угостили всіх парафіян в долішній катедральній залі перекускою. У Квітню неділю комітет зібрав $495.00 на прикрасу Катедри. Комітет допомагає управі Західньої Єпархії в упорядкуванні архиєпископської резиденції і також заряджує річний чай в цій резиденції. Комітет висилає квіти до Владики й отців парохів на Різдво й Великодні Свята.

Добродійний — Катерина Гарасим. В комітеті було около 30 членкинь, відбули 7 зборів на протязі року. Відвідали 27 членок відділу з квіткою і вазою. Також відвідали 1,342 українських пацієнтів в лікарнях і „нирсінг" домах. Під час Різдвяних і Великодних Свят відвідали всі українські пацієнти в лікарнях та мешканців в старечих домах з відповідними кошиками їжі на ці свята. Отці парохи митр. прот. Ол. Хом'як і о. В. Лакуста відвідали Альберта лікарню, де відправили Вечірні в час цих свят, а членки роздали кошики їжі пацієнтам. Комітет устаткував бібліотеки українських книжок в Ейбергарт Меморіял та Енгес Меґуген лікарнях. Книжки подарували п-і Олександра Фарина, п. Мицак і Інститут Св. Івана. Комітет зібрав і передав велику скількість вживаного убрання до Альберта лікарні. Членки допомогли в збірках на фонд недуги серця, фонд поборювання недуги рака; Виніфред Стюарт школи для умово хворих дітей та інші харитативні цілі. Марія Лазарук була членкою дирекції старечого дому ім. Св. Івана. Комітет зарядив мешканцям дому показ різних фільмів та екскурсію до двох музеїв. Членки відвідали Дім і гостили мешканців тортом і чаєм в день уродин мешканців. Комітет допоміг Давидові Лазарукові, який в молодому віці стратив зір, подорожувати до Японії з іншими немічними молодими людьми на ігри немічних. Членка, Зіна Скакун, постійно посвячує один день на тиждень для праці в інституті для невидючих. Марія Лазарук і о. В. Лакуста взяли участь у семінарі в Альберта лікарні. Річна розігравка принесла суму $239.25 на потреби комітету.

Освітньо-культурний — Марія Косташ. Комітет зарядив 4 доповіді на чотирьох місячних зборах. Комітет 3 рази відвідав культурний центр в містечку Стоні Плейн в час Різдвяних Свят, де були виставлені страви на Святу Вечерю з відповідними поясненнями. В час Нового Року показували і пояснювали святкування Маланки а на Йордан зарядили доповідь і показ фільму про ріку Йордан. З рамени міського департаменту Parks & Recreation заряджено дві кляси — по 10 лекцій в кожній — українського вишивання. Відбувся семинар писання писанок, також з рамени міського департаменту Parks & Recreation. Комітет доглянув виставу українського мистецтва в Стракона старечім Домі. Комітет п'ять разів давав показ різних фільмів в Старечому домі ім. Св. Івана. Відбулася демонстрація вироблених пасок. Комітет улаштував урочисте святкування 50-річчя ювілею Союзу Українок Канади і піддав думку збудувати пам'ятника українській піонерці. На закінчення святкування ювілею відділу, комітет разом з іншими комітетами улаштували фільмовий фестиваль, де також були виставки комітетів із їхньої праці.

„Промінь" — Ольга Лукомська. Комітет улаштував чайне прийняття в користь „Променя". Зібрано $491.50 на передплати, придбали дві нові передплати, зібрано $74.00 на пожертви і $100.00 з чаю.

Бібліотека — Мирослава Фербей. Бібліотека була відчинена в час місячних зборів як також під час підприємств в авдиторії Св. Івана. Блаженніший Митрополит Андрій подарував велику скількість примірників „Українського Голосу" з яких будуть упорядковані річники.

Видавничий Фонд ім. Наталі Кобринської — Розалія Ґовда. Комітет збирає пожертви. Зібрано $165.00 від членкинь а відділ пожертвував $300.00. Комітет доглядає продаж книжок видання Союзу Українок Канади.

Музейна Фундація — Марія Гринчук. Робила заклики на цей фонд на зборах і особисто контактувалася з членами та прихильниками. Велике число членкинь жертвували прямо до Музейного комітету в Саскатуні. Наш відділ пожертвував $2000.00.

Соціяльний — Катерина Гарасим. Комітет відвічальний за перекуску і обслугу на різні прийняття. В 1976 році таких прийнять було 7.

Ювілейний — Леся Івасюк. Комітет доклав багато часу і праці, щоб величаво й врочисто відзначити 50-ту річницю існування відділу. Свято відбулося 29-го серпня. Комітет опрацював грамоти для відділу і на свято. Доглянув вироблення табльо знимок всіх членкинь яке упорядкувала й вималювала Марія Прокопів. Комітет доглянув радіо-програму з нагоди 50-річчя відділу; подав дописи до „Едмонтон Джорнал" „Променя" і Ювілейної Книжки. Комітет отримав дотацію в сумі $50.00 на ювілейний бенкет від Едмонтонської Міської Ради. Відділ вшанував членок — Марію Сулиму Валентину Доброліж, Анну Цибак, Анну Особу, Емілію Рипку і Ольгу Семчук за 25-літню приналежність та працю в відділі. Також було вшановано добр. Марію Хом'як за 25-літню приналежність і працю в Союзі Українок Канади.

Ювілейна Книжка — Йоанна Дженис. Книжка друкується в двох мовах, українській й англійській, і покриває працю відділу за минулих 50 років та включає опис про урочисте святкування 50-літнього ювілею. Книжка вийде осінньою порою, 1977 року. Комітет відбув 20 сходин, робив дослідження, провірювання записок і прослухував історію в обидвох мовах. Книжка друкується у фірмі „Тизуб".

Осінний Баль — Доня Ковалишин. Баль з українською тематикою та відзначуючи 50-річчя відділу відбувся надзвичайно успішно 6-го листопада. Господарем балю був Дмитро Маковський а господині були Доня Ковалишин і Маріянна Маковська. Комітет, який складається з молодших членок відділу виконав своє завдання знаменито. Дохід з балю був $1,876.85.

Стипендійний Фонд — Стефанія Ортинська. Виплачено дві 300.00 долярові стипендії студентам Колегії Св. Андрея, Євгенії Маранчук і Романові Божикові, на теологічних курсах.

Мистецький — Катерина Гуцуляк. Членки сходилися раз в тижні і побирали лекції вишивання від Ольги Семчук і Катерина Гуцуляк. Комітет мав виставку своїх праць з іншими комітетами з нагоди святкування 50-річчя.

Харитативний — Надя Боднар. Комітет приготовляє правильник для цієї ділянки праці. Відділ створив фонд на цю ціль і відсотки з фонду будуть зужиті на певні проєкти.

Почесні Члени — Анна Данилович. Відділ має 15 почесних членок, які з досвіду дають пораду членкам заряду і комітетам. Комітет доглядає роздачу свічок під час панахид і похоронних відправ за померших членкинь відділу.

Архіви — Тетяна Лазарович. Рекордові книжки в постійнім вжитку в цей час бо пишеться історія відділу за минулих 50 років. На закінчення цієї праці, рекордові книжки будуть оправлені і зложені в архіві. Архівістка тримала книжку вирізок із газет з цікавих новинок про українців та українські справи на протязі року.

Місцева Жіноча Рада — представниці Люба Ґреґорі, яка є головою „Здоров'я і оточення" при Раді й яка також є головою „Здоров'я й Оточення" при Крайовій Жіночій Раді й Ольга Ганочко, яка є головою „Культурної праці" реґулярно брали участь у засіданнях та семинарах та звітували на зборах відділу. П-і Ґреґорі була делеґаткою на Міжнародній Конференції Жінок у Ванкувері в червні з рамени головства „Здоров'я й Оточення" при Канадській Жіночій Раді. Взяла участь в семинарі у зв'язку Конференції „Габітат" де звернули увагу на збереження води.

Канадська Асоціяція для опіки умовохворих — представниця Люба Ґреґорі. Ця праця вимагає помочі для бувших пацієнтів, подаючи їм поради.

Канадська Асоціяція Споживачів — представниця Катерина Міськів. Учащала на збори Едмонтонського відділу і звітувала на зборах нашого відідлу про різні проєкти та рекомендації до канадського й провінційних урядів в справах їжі, наукових ділянках та різних дослідах.

Горожанство — представниці Анна Особа й Стефанія Ортинська. Брали участь у церемоніях вручення горожанських паперів новим канадійцям. В імени відділу беруть свою чергу подавати перекуску.

Ігри „Комонвелту" — представниця Розалія Фарина. Учащала на засідання і звітувала на зборах відділу про хід організування цих ігор, які відбудуться в Едмонтоні в 1978 році. Потрібно багато добровільної праці в цім проєкті і наші членки дають свою поміч.

Інвентар — Стефанія Голубіцька тримає точний спис кухонного маєтку.

Контрольна комісія — голова Марія Лазарук висловила довір'я уступаючій управі й в імени відділу вручила членкам головного заряду срібні ложечки з звідзнакою „смолоскип", як вияв вдячности за пророблену працю.

Управа на 1977 рік: Голова — Василина Бойко, уступивша голова — Розалія Фарина, заст. голови — Софія Грицик, Доця Корпан, Василина Леськів, Параня Калат; рекордова секр. — Наталя Базюк, коресп. секретарка — Ніна Вірстюк, заст. секретарок — Анна Марко; касирка — Катерина Гавриш, заст. касирки — Анна Скуба.

Комітети: Українська школа — Петруся Цимбалюк, українські танки — Леся Козак, молодший відділ СУМК — Олександра Фарина, старший відділ СУМК — Філя Кругляк, освітньо-культурний — Марія Косташ, церковний — Галя Ґрекул, добродійний — Марія Лазарук, членський — Фрозина Романчук, „Промінь" — Софія Василишн, ювілейний — Параскевія Сліпчук, Ювілейної книжки — Іванна Дженис, соціяльний — Катерина Гарасим, бібліотеки — Наталка Мельничук, осіннього балю — Мирослава Фербей, мистецтва — Катерина Гуцуляк, почесних членок — Катерина Кругляк, Музейної фундації Союзу Українок Канади — Марія Гринчук, Видавничого фонду ім. Наталі Кобринської — Розалія Ґовда, Місцевої Ради Жінок — Анна Особа, умово хворих — Анна Кравець, споживачів — Катерина Міськів, Маєтків — Стефка Голубіцька, „Комонвелт" Ігор — Розалія Фарина, архіву — Тетяна Лазарович.

Контрольна комісія: Люба Ґреґорі, Анна Томнюк, Анна Цибак.

Під час зборів привіти і щиру подяку відділові склали голова Катеральної громади д-р Євген Рацой і митр. прот. Олександер Хом'як. Члени катедральної управи угостили членкинь відділу смачною вечерою.

Наталя Базюк, рек. секр.

НОРТ БЕТЛФОРД, САСК.
ВІДДІЛ ІМ. О. ПЧІЛКИ

Річні збори т-ва відбулися 28 листопада 1976 р. Присутніх членок було 20. Предсідниця зборів п-і Катерина Друль відкрила збори і сердечно привітала присутніх, закликаючи брати активну участь в зборах. Добр. Ю. Стеценко провела молитву і хвилиною мовчанки вшановано покійних членок відділу.

Діяльність товариства: за минулий рік відбулося 9 місячних зборів, 3 засідань заряду і 7 Ювілейного комітету. На зборах завжди зачитано обіжники краєвої і провінційної управ і кореспонденцію.

Впродовж року відбуто такі підприємства: — Спільна свята Йорданська вечеря, храмовий обід, пущення з танцем — спільно з церковною громадою обід для сеньйорів з Саскатуну, Чембер оф Комерс і весільне, всіх разом 6. Випродаж Великоднього печева і писанок під час весняного чаю. Продаж печива на прихід Рідної і Недільної школи, Осінній базар з печевом, вишиттям і чаєм, 3 випродажі печева.

Перекуски подані після Місії, студентам Інституту в час, коли вони виступали з концертом в нашій місцевости, Ювілейного свята, Свято День Матері і з інших нагод. Заходами Т-ва улаштовано свято — Л. Українки і героїнь Алли Горської і О. Басарабової. За старанням учительок Рідної і Недільної школи п-і Наталки Бобик і панни Галі Шудлик відбулася мала програмка в свято День Матері. Ювілейне свято нашого відділу з нагоди 25-ліття. Під час Великого посту відбулися інструкція писання писанок і вироблення пасок. На Великдень приготовлено кошики свяченого для наших пацієнтів і відвідуємо хворих доставляючи їм квіти і карточки поздоровлення. Відділ опікується Українською і Недільною школою, вислано делеґатку на провінційний з'їзд до Саскатуну і допомогли фінансами одній сумківці, учащати на „Зелений Гай", і закуплено тикети для сумківця, який кандидував на короля від нашого Відділу СУМК. З нагоди 50-ліття С.У.К. вислано писемний привіт до „Променя". Відділ зложив відповідні пожертви на: місцеву церкву, Па-

рафіяльному комітетові, на „Промінь", провінційний Стипендійний фонд, „Зелений Гай", перевели збірку на фонд дослідів недуги рака, сповнили бюджет до Централі. Набули книжки „Квіти при дорозі", „Півсторіччя Жіночого Тов. ім. О. Кобилянської" в Саскатуні і „Українську Канадіяну".

Дня 3 жовтня наш відділ святкував 25-літній ювілей своєї громадсько-організаційної праці. Ми мали велику честь вітати і гостити голову С.У.К. пані Анастасію Шемелюк, яка була головною бесідницею свята, голову пров. екзекутиви на Саскачеван пані Емілію Табашнюк і пані Галю Максимюк від Музею С.У.К. в Саскатуні, які зложили сердечний привіт .Наш відділ разом з іншими відділами округи Норт Бетлфорд взяв участь в святкуванню 50-ліття С.У.К. в Гефорді, Саск.

Членки багато праці покладають для підтримання піонерської хати, і Православної Церкви на Музейній площі. Сестрицтво при церкві отримує взірцеву чистоту і красу церкви. В цім році помальовано церковну залю, постарали фіранки і посуду до кухні. поодинокі членки беруть участь в церковному хорі під управою дириґентки Савелі Лазарович.

Багато праці присвячено для виповнення Довідника — до історії 50-річчя С.У.К. за котрий відповідала Марія Сохацька. Допомагали її Марія Гарасимів, Марія Саранчук і Савеля Лазарович.

В зарядженню ювілею нашого відділу було відзначено 18 членок Грамотами за 25 літ, а декотрим членкам і більше їхньої приналежности до С.У.К.

Відзначено слідуючих пань: Марію Бендас, Катерину Друль, Докію Кіндрачук, Марію Сохацьку, Савелю Лазарович, Ґеню Галевич, Михайлину Войтюк, Марію Тимофійчук, Анелю Ничик, Марію Саранчук, Параню Ступар, Анну Іванчук, Ірину Липку, Марію Ґраняк, Теклю Гаргару, Марію Мочульську. Анну Срайко, Анну Дробот. З нагоди Ювілею видано 2,000 примірників другого видання Куховарської книжки з додатком — 60 - 65 переписів. Усі комітети і членки щиро працюють у своїх ділянках під проводом голови п-і Катерини Друль.

Фінансовий звіт: з року 1975-го осталося в касі — $8,336.77, прихід в 1976 році — $9,683.47, розхід в 1976 році — $9,459.93, в касі осталось — $8,561.31.

Заряд на рік 1977: уступивша голова — Марія Гарасимів, голова — Катерина Друль, заст. голови — Марія Гарасимів, Тетяна Шевчук, Оля Ружицька, секретарка — Марія Сохацька, заст. секр. — Анна Іванчук, М. Саранчук, касирка — Савеля Лазарович, бібліотекарка — добр. Ю. Стеценко, реф. „Променя" — Марія Гарасимів, реф. культурно-освітня — Савеля Лазарович, учительки Рідної школи — Наталя Бобик і Галя Щудлик, Недільної школи — о. М. Стеценко.

Комітети: Рідної і Недільної школи — Оленка Ничик, Ольга Сендецька, Ґеня Порохнява; печива — Тетяня Савчук, Павліна Лютик, Анеля Багрій, Савеля Ткачук, Олександра Іванчук, Анна Войтюк; шиття — Кароля Білик, Наталя Никіфорук, Михайліна Войтюк, Марія Пресецька, Анна Завальська, Марія Чижовська; Музейної фундації — Докія Кіндрачук, Марія Сохацька. Контрольна комісія — Олександра Іванчук, Тетяна Савчук, Марія Саранчук.

Кореспондентка до льокальної преси — Марія Бендас; Шпитальний комітет — Ґенє Галевич; Телефонічний комітет — Марія Войтюк, Федора Параниця; репрезентантка до „Кейбл вижен" — Олександра Іванчук; Архіву — Кароля Білик і Анна Гарбуз.

Марія Сохацька — кор. секр.

ТАНДЕР БЕЙ, ОНТ. ВІДДІЛ „ДОНЬКИ УКРАЇНИ"

Річні збори відділу відбулися 13 березня 1977 р. у домі п. О. Велкій з вечерею.

Голова Ольга Михайлишин відкрила збори молитвою і хвилиною мовчанки вшановано померлих членок. Голова привітала членок і склала подяку зарядові і членкам за їх щиру працю та кооперацію впродовж року. Предсідницею зборів була Софія Мендик, секретаркою Марія Сторожук. Звіти з діяльности і праці здавали членки управи і референтки комітетів.

В минулому році було у відділі 17 членок. Відбулися річні збори, три місячних, одно засідання і одні сходини управ трьох віддлів в справі приїзду голови Союзу п. А. Шемелюк.

Відділ успішно відбув 50-ліття С.У.К. головним доповідачем на ювілею була п. А. Шемелюк.

Відділ улаштував свято Лесі Українки спільно з відділом Олени Пчілки, також улаштував виставку мистецтва Дмитра Фаркавця. З успіхом відбув чай і продаж українського печива, опрацював два випродажі.

Членки брали участь в курсі і виставці "Needlepoint" і курсі "Personalize Your Patterns" у зв'язку з Інститутом Домашнього Господарства..

Відділ допомагав іншим в таких справах як КУК — їхнім чаю, пікнік і Фестивалі Фолкльору. Тов. „Просвіта" — пікнік. Членки робили вареники для літньої оселі СУМК.

Склад нової управи на 1977 р.: голова — О. Михайлишин, заступниця — М. Гарасимчук, рек. секретарка — О. Ковальчук, касирка — (М. Присунька) Т. Кулій .Представниці до КУК — Б. Карпюк і О. Велкій. Культурно-мистецький Комітет — М. Присунька. М. Сторожук, С. Мендик. Реф. „Променя" — О. Ковальчук; відвідування хворих — А. Пуляк і О. Велкий. Телефонів — Т. Петруняк і Ю. Сурмай.

О. Ковальчук

РІЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ у Виндзорі, Онтаріо

Загальні річні збори відділу ім. Лесі Українки у Виндзорі, відбулися 21 листопада 1976 року в авдиторії Собору Св. Володимира.

Збори відкрила заступниця голови, пані Марія Старух, привітавши присутніх членкинь в імени відсутньої голови, пані Галини Панчишак, і попросила подати кандидатури на предсідницю та секретарку для переведення зборів, вибрано пані Ірину Римар, а на секретарку пані Стефанію Коростіль. Молитву й Благословення перевів о. прот. В. Метулинський — настоятель Собору, а пані Анна Букса відчитала померших членкинь, яких вшановано однохвилинною мовчанкою. Потім прочитала протокол минулорічних зборів.

Привіти склали: о. прот. В. Метулинський, п. Мирон Друль — голова соборної громади, п. Володимир Вахна — голова місцевого відділу ТУС та п. Ю. Метулинський — голова старшого відділу СУМК. В усіх привітах було висловлено велике признання жіночому товариству, за ве-

лику добродійну працю для Церкви, та взагалі в усіх відтинках нашого українського життя в Канаді.

Звіти урядниць:

З огляду на те, що голова пані Г. Панчишак була відсутня, — звіт за неї подала її 1-ша заступниця, пані М. Старух. Вона поінформувала присутніх, що голова перебуває на вакаціях, а як її заступниця вона висловлює Г. Панчишак велике признання, й щиру подяку, за її незрівняно віддану працю, для нашого відділу. Членкині знають як багато часу подарувала вона, на протязі свого головства. В додаток прочитала привітального листа, від пані Г. Панчишак, з щирою подякою до свіх урядниць та комітетів, за добру співпрацю.

Звіт рекорд. секретарки пані Анни Букси: На протязі року відбулося 9 місячних зборів, 4 засідання управи, вписалося 4 нових членки та відійшло 2 членки, на вічний спочинок. В 1976 році відбулися такі імпрези: Академія в честь Лесі Українки, з чайним прийняттям, Йорданська Св. Вечеря, Спільне Свячене, Новорічна забава-сморгесборд, Канонічна Архиєрейська Візитація, спалення моргеджу, базар-шавер. Приготовлено Бенкет для старшого відділу СУМК з нагоди „Бовлінг торнамент".

В часі Великого посту, провадили курси писання писанок та вишивання. Відбули випродаж уживаних річей. Наше Жіноче Товариство брало активну участь в „Каруселі", яку очолював місцевий відділ КУК. Товариство влаштувало виставку українських експонатів з власного музею, та продавали „український бутік". Багато попрацювали, спільно приготовляючи їжу, для відвідувачів. Брали участь в демонструванні моди, в льокальній Жіночій Раді.

На протязі повного року, кожної середи, членки приготовляли й продавали вареники, як головне джерело здобуття потрібних фондів... Зобов'язалися висилати „хустки", на Україну, потребуючим, та відкрили школу українських танків. Висилали своїх делегаток, на Окружний З'їзд до Лондону, та делегаток, на Провінційний З'їзд до Ошави.

Цього року подарували на будову нової резиденції — $15,000, на головний Музей у Саскатуні — $500.00, Фундацію СУС — $300.00, Ювілейну книжку С.У.К. — $200.00, Будинок Консисторії УГПЦК — $100.00, Колегію Св. Андрея — $100.00, журнал „Промінь" — $50.00, Організаційний фонд — $50.00, Фонд боротьби з пістряком — $50.00, Серцевий фонд — $50.00, Українську школу — $50.00, Недільну школу — $50.00.

Фінансовий звіт фін. секретарка пані Марія Вахна: осталося в касі за 1975 рік — $1,764.39, приходи в 1976 році — $34,745.43, розходи за 1976 рік — $32.777.93, осталося в касі — $3,731.84.

Звіт кореспондентки секретарки добр. Н. Метулинської: вела офіційне листування в Централею, та Східньою Екзекутивою, приготовляла й висилала щорічні звіти, та дописи про імпрези до „Променя", поміж товариські листування та інше. Як провідниця мол. відділу СУМК, зорганізувала Дівочий Ансамбль при відділі, й його навчала.

Звіт дорадниці відділу старшого СУМК, пані Олі Друль: приходила на всі збори відділу, та в потрібних випадках дорадживала. Старший відділ СУМК показався активним і зрілим.

Слідуючі подали свої звіти:

Марія Прокопчук — відвідування хворих, Степанія Заборонюк — куль. турно-освітня референтка, Анна Букса — продаж „українських бутік", Євгенія Щепанська — Музей, „Промінь" і бібліотека, Леона Боднарчук — „пироговий комітет", Домка Стратійчук — соціяльний й телефонічний комітети, Анна Татчук — Льокальна Жіноча Рада, Вероніка Костинюк — комітет Багатокультурности.

Всі звіти були цікаві й достойні признання, бо кожний комітет старався свої обов'язки виконати якнайкраще.

Після заслухання звітів, пані Анна Стебельська внесла „вотум довір'я" уступаючій управі та признання й подяку, фінансовим урядницям за зразкове й фахове ведення фінансових книг. Номінаційна комісія представила зборам пропоновану „листу" управи і комітетів на слідуючий рік.

Марія Старух — голова, Леона Боднарчук -ша заступниця голови, Марія Комістів — 2-га заступниця, Вероніка Костинюк — 3-тя заступниця, Анна Букса — рекордова секретарка, добр. Надія Метулинська — кореспондентка секретарка, Євгенія Кузик — фінансовоа секретарка, Марія Вахна — касирка.

Комітети: Дорадниці до старш. відділу СУМК: Ольга Торошенко, Ніна Косик; дорадниці до мол. відділу СУМК: Неллі Нагнибіда, Роза Мілкс, добр. Надія Метулинська; відвідування хворих — Марія Прокопчук, Оля Друль, Вероніка Костинюк, Масія Гнатюк, Євгенія Квасніцька, Софія Ревак; Культ.-освітня референтка: Іванна Римар, Стефанія Заборонюк, Євгенія Щеранська; соціяльний комітет — Дороті Стратійчук, Стефанія Друль, Катерина Лейн, Соня Карпінець; Бібліотека і „Промінь" Стефанія Коростіль.

Комітети: Музейний — Марія Карпінець, Мирослава Телеґа, Євгенія Щепанська, Маріянна Гриньків, Марія Михальчук, добр. Н. Метулинська, Марія Гнатюк, Соня Карпінець; проєкту „пирогів" — Леона Боднарчук, Аленксандра Боднарчук, Марія Борисович, Софія Ревак, Стефанія Ставична; продажу „українського бутік" — Анна Букса; телефонічний зв'язок — Дороті Стратійчук, Марія Кушнір, Наталя Свинтак, Галина Паленчук, Марія Никифорук; Представниці — до Льокальної Жіночої Ради — Анна Татчук, Елеонора Загарія; Відділу КУК — Марія Михальчук, Галина Вахна. Багатокультурности — Вероніка Костинюк; картки і повідомлення — Марія Сенайко.

Н. Метулинська, секр.

ЗВИЧАЙНА ХЛІБОВА НАЧИНКА

2 одно-фунтові бохонці хліба
2 горнятки дрібно січеної цибулі
1 ложечка соли
½ ложечки перцю
½ горнятка масла
2 ложечки „полтрі дресінґ" або „сийдж"

Вибрати м'якуш з бохонців хліба і роздробити на кришки. Вживати для того хліб по двох трьох днях спечення. Цибулю примсажити на маслі на рум'яно. Додати цибулю і всі решта складників до хліба й добре все разом перемішати. Якщо начинка виглядає суха, додати ще зо дві ложки топленого масла.

Начиняти тою начинкою індика.

Проф. Килимник у своїй книжці про Різдвяні звичаї подає такий склад традиційних страв і печив на Святий Вечір.

1. **Кутя** — зварена і медом заправлена пшениця.
2. **Узвар** — сушені зварені овочі, такі як яблука, грушки, сливки, вишні.
3. **Капусняк** заправлений олієм.
4. Варений горох.
5. Борщ пісний з грибами.
6. Риба смажена на олії.
7. Риба зварена і застуджена.
8. Вареники зі сливками.
9. Млинці до борщу.
10. Вареники з капустою.
11. Пампушки.
12. Голубці з гречаної каші, або рижу та різні печива.

Приписи цих страв можна дістати з різних куховарських книжок, деякі з них видані нашими відділами.

— — —

БОРЩ НА СВЯТИЙ ВЕЧІР

До пісного борщу на Свят Вечір треба наперед приготовити вивар з городини. Покраяти на дрібні куски дві моркви, цибулю, селеру, картоплю, петрушку, кілька зерен перцю і бібковий листок. Варити аж вся городина зм'якне. Відцідити відвар і на нім варити борщ. Відвар з сушених грибів, або юшку з консерви (дехто вживає гриби з консерв). На кінці присмажити дрібно січену цибулю на маслі і дати до борщу. Дехто заправляє товченим часником.

— — —

КРЕПЛИКИ ДО БОРЩУ

Зварити сушені гриби, або свіжі печерищі, що продаються в більших крамницях. Юшку з грибів сцідити до борщу. Гриби змолоти на машинці або дрібненько посікти. Окремо присмажити на маслі дрібно січену цибулю і в ній присмажити гриби. Дати до того трохи тертих сухих кришок з хліба, посолити, поперчити і робити малесенькі періжки величини волоського горіха. Зварити в окропі і вкладати по кілька крепликів на тарліку з борщем.

— — —

ГОЛУБЦІ З ГРЕЧАНИМИ КРУПАМИ

Гречані крупи спражити в легко огрітій печі, мішати зчаста, щоб не пригоріли. Коли готові і простигнуть вимішати з розбитим сирим яйцем. Запарити крупи праженим молоком або кип'ячою водою, посолити і дати ложку масла, або олії, вкласти в піч, щоб каша злегка припеклася. Тепер присмажити на олії дві цибулі до м'якости, додати до каші, посолити і з того робити голубці з приготованих листків капусти. До голубців додати ложку масла, або кілька ложок свіжої сметани. Голубці пекти без води, то будуть сипкі і смачні.

— — —

СТУДЕНЕЦЬ З РИБИ НА СВЯТИЙ ВЕЧІР

Рибу, щупака обчистити з луски, викинути внутренности, помити в кількох водах, стягнути шкірку. М'ясо виділити з остей. Ости поставити варити, додавши цибулю, перець і бібкове листя, посолити. М'ясо посікти сікачем (вважати, щоб не було остей), додати яйце, сіль і перець, намочену у воді і витиснену булку. Вимішати все разом, вибляти маленькі галочки, присмажити з обох сторін, виложити в посудину. Тепер розпустити 2 ложки желятини в малій скількости холодної води, залляти желятину кип'ячою перецідженою юшкою з остей, перемішати, заправити до смаку і поляти виваром рибу. Дати до холодільника, щоб застигла.

— — —

KUTIA

2 cups high grade wheat
3 quarts water
1 cup poppy seed
⅔ cup sugar
⅓ cup honey, dissolved in ½ cup hot water
½ cup chopped pecans

Dry wheat in a slow oven 250°F. for one hour, stirring, occasionally. Wash and soak overnight. Bring the wheat to boiling point and simmer for 3 or 4 hours until the kernels burst open and white appears.

Scald poppy seed and simmer 3 to 5 minutes. Drain well in cheese cloth and grind twice using the finest blade of a food chopper. Set aside. Prepare honey and sugar dissolved in hot water. Set aside.

Before a meal, add sweetened mixture, ground poppy seed, and nuts to the cooled wheat. Walnuts, almonds, hazel nuts or peanuts could be substituted for pecans. Serve.

— — —

СОЛОДКЕ ДРІЖДЖЕВЕ ТІСТО

Всяке дріжджеве солодке печиво, як булки, пампушки, рогальки, завиванці і перекладанці можна приготовляти з того самого тіста, з деякими малими додатками як бажається, але основні складники ті самі. Жовтків, цукру, або масла можна додати, або зменшити в разі потреби. Коли дається більше масла і цукру, то треба дати більше дріджів.

2 горнятка праженого молока
2 пачечки дріжджів
3 жовтки
2 цілі яйця
¾ горнятка цукру
½ горнятка топленого масла або маргарини
1 ложечка з верхом соли
2 ложечки ванілі
1 помаранча разом з шкіркою і соком

Мука на заміс

Дріжджі розпустити в половині горнятка літеплої води. Додати до теплого спраженого молока трохи муки, розпущені дріжджі і зробити розчину. Коли підросте додати вбиті жовтки і цілі яйця з цукром, ванілю, терту помаранчу і сіль. Замісити мукою середньої тугости тісто. Коли вся мука вимісена, додати топлене масло і після того довго місити. Лишити, щоб знову підросло і вибляти.

Я чув, що в законі про асекурацію на випадок безробіття є зміни? Які це зміни?

Нове законодавство ввело деякі важливі зміни в нашу програму асекурації на випадок безробіття. Взагалі правила про право одержувати допомогу і гроші покращали. Вони тепер акуратніше віддзеркалюють легкість чи труднощі в найденні і втриманні роботи в тому районі, в якому безробітний живе.

Парлямент ухвалив рішення, що робітники, які живуть у районах великого безробіття, будуть користатися деякими вигодами в порівнянні з тими, що живуть у районах, де роботу легше дістати.

ВСЕ ЦЕ ГАРНО. АЛЕ ЩО ЦІ ЗМІНИ ОЗНАЧАТИМУТЬ ДЛЯ ЛЮДИНИ, ЯКА САМЕ ВТРАТИЛА РОБОТУ?

4 грудня постанови про одержання права на допомогу будують змінені.

В районах невеликого безробіття треба буде мати до 14 тижнів заасекурованої роботи, щоб одержати допомогу. Ця постанова стосується районів, де легше одержати і втримати роботу.

В районах високого безробіття вистачатиме тільки 10 тижнів заасекурованої роботи, щоб одержати допомогу.

Проте до 4 грудня постанови про одержання допомоги залишаться такі самі, без уваги на те, де ви живете, тобто все ще треба буде мати 8 тижнів заасекурованої роботи.

ЧИ ЦІ ЗМІНИ В ЯКИЙСЬ МІРІ ТОРКАЮТЬСЯ ВИЧІКУВАЛЬНОГО ПЕРІОДУ?

Ні! Основний двотижневий вичікувальний період залишається всюди.

Так само залишаються правила що до вичікувального періоду, коли безробітний покинув свою роботу без виправданої причини або його прогнали за погану поведінку. В таких випадках безробітний може чекати до 8 тижнів по втраті роботи, заки почне одержувати допомогу.

А ЯК ДОВГО ЗМОЖЕТЕ ОДЕРЖУВАТИ ДОПОМОГУ?

Давні обмеження дозволяли одержувати допомогу впродовж 51 тижня. Тепер можна буде одержувати її впродовж 50 тижнів.

Проте від 11 вересня кількість тижнів, за які безробітний одержує допомогу, віддзеркалює економічну ситуацію в даному районі Канади.

Досі ми міряли ступінь безробіття, тим, в якому із 16 економічних районів Канади ви жили. Але вже з 1978 року Канада буде поділена аж на 54 економічні райони, що віддзеркалюватиме ще докладніше місцевий ринок праці і право на допомогу.

ЧИ ВИ ВСЕ ЩЕ ОДЕРЖУВАТИМЕТЕ ТАКІ САМІ ГРОШІ?

Так, такі самі! Допомога на випадок безробіття виноситиме дві треті вашої пересічної тижневої плати, що була охоплена асекурацією.

Це означає, що ви одержите найбільше 147 дол. по відтягненні податку.

А ЩОДО ДОПОМОГ НА ВИПАДОК ВАГІТНОСТИ, ХВОРОБИ ЧИ ДОСЯГНЕННЯ 65 РОКУ ЖИТТЯ, ЧИ Є ЯКІ ЗМІНИ?

Допомогу на випадок хвороби виплачувано досі тільки під час перших 39 тижнів. Тепер її виплачуватимуть у будь-якому часі на протязі цілого періоду, під час якого безробітний матиме право на допомогу.

Допомога з приводу материнства на протязі 15 тижнів і спеціяльна допомога 65-літнім залишаються такі самі.

Ці самі службовці будуть і далі виплачувати вам допомогу в тих самих розмірах, що й колись, а роди робіт, заасекуровані на випадок безробіття, залишаться такі самі.

ЧИ МЕНІ ТРЕБА БУДЕ ЙТИ ДО ТОГО САМОГО АСЕКУРАЦІЙНОГО УРЯДУ?

Так! Доти, доки уряди Асекураційної комісії та уряди Робочого центру Канади не об'єднаються, жадних змін не буде.

Асекураційна комісія на випадок безробіття і Департамент робочої сили й імміграції об'єдналися і стали Канадською комісією праці й імміграції. Проте покищо вам треба буде йти до тих самих урядів Асекураційної комісії на випадок безробіття і Центрів робочої сили Канади. Коли ж вони злучаться в одних урядах, вони зватимуться Канадськими центрами праці.

Працюємо з людьми, що хочуть працювати.

Employment and Immigration Canada
Bud Cullen
Minister

Emploi et Immigration Canada
Bud Cullen
Ministre

ISSN 0380-2140

P 31-O OCT 77
HAWRYSH MRS KATE
602-11112-101 ST
EDMONTON ALTA
T5G 2A2

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ

Книга має 12 статтей про мистецтво, кераміку, Різдвяні та Великодні звичаї, куховарство, ткацтво, ношу, танці, писанки, вишивки, літературу, музику та дереворізьбу.

Книга, розміром 8½ на 8½ цалів, гарно оправлена в тверду полотняну оправу з золотим витиском.

Крім 100 стор. статтей, книга має велику бібліографію, понад 100 гарних кольорових фотографій із українських канадських ручних виробів, гарний папір і чистий друк.

ЦІНА В ПРОДАЖУ $12.00.

ДРУКОВАНА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Замовлення висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
A 25, 11024 - 82 Avenue
Edmonton, Alberta, Canada
T6G 0T2